

V Bruselu dne 5.7.2023
SWD(2023) 803 final

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

Zpráva o právním státu 2023 Kapitola o stavu právního státu v Česku

Průvodní dokument ke

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

Zpráva o právním státu 2023

Stav právního státu v Evropské unii

{COM(2023) 800 final} - {SWD(2023) 801 final} - {SWD(2023) 802 final} -
{SWD(2023) 804 final} - {SWD(2023) 805 final} - {SWD(2023) 806 final} -
{SWD(2023) 807 final} - {SWD(2023) 808 final} - {SWD(2023) 809 final} -
{SWD(2023) 810 final} - {SWD(2023) 811 final} - {SWD(2023) 812 final} -
{SWD(2023) 813 final} - {SWD(2023) 814 final} - {SWD(2023) 815 final} -
{SWD(2023) 816 final} - {SWD(2023) 817 final} - {SWD(2023) 818 final} -
{SWD(2023) 819 final} - {SWD(2023) 820 final} - {SWD(2023) 821 final} -
{SWD(2023) 822 final} - {SWD(2023) 823 final} - {SWD(2023) 824 final} -
{SWD(2023) 825 final} - {SWD(2023) 826 final} - {SWD(2023) 827 final}

SHRNUTÍ

Pokračovalo se v reformách zaměřených na zvýšení transparentnosti a nezávislosti soudnictví. Nové jednotné výběrové řízení pro jmenování soudců se nyní uplatňuje a na ministerské úrovni se připravuje reforma systému kárných řízení se soudci. Reforma státního zastupitelství byla předložena parlamentu. Pokrok v oblasti digitalizace soudnictví je i nadále pomalý a zavedení elektronické spisové služby se zpožďuje. Zatímco zmrazení platů soudců a státních zástupců je od roku 2023 zrušeno, administrativní pracovníci soudů a státního zastupitelství jsou v porovnání s průměrnými platy ve veřejném sektoru podfinancováni. Soudnictví funguje dobře, pokud jde o celkovou účinnost.

Byla přijata nová vládní protikorupční strategie na období 2023–2026 a očekává se, že vláda schválí akční plán. Byla obnovena činnost Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí a různých odborných pracovních skupin. Úroveň zdrojů a spolupráce mezi institucemi v boji proti korupci je nadále odpovídající a výsledky vyšetřování, stíhání a odsouzení souvisejících s korupcí zůstávají stabilní. Pozornost nadále vzbuzují případy korupce na vysoké úrovni, jelikož se protahují některá příslušná řízení, a obavy vzbuzuje údajné politické vměšování do případu korupce na vysoké úrovni. Vymáhání práva v případech zahraničního podplácení zůstává omezené, přestože odpovídající rámec je zaveden. Revidované právní předpisy týkající se majetkových příznání byly přijaty a vstoupily v platnost a návrh zákona o střetu zájmů postupuje Parlamentem. Etická pravidla pro úředníky jsou předmětem přezkumu, ale v komorách Parlamentu stále není zaveden komplexní rámec etických pravidel. Pravidla pro období po skončení pracovního poměru jsou nadále použitelná pouze v omezených případech. Zákon o lobbování byl zaslán vládě k přijetí. Probíhají reformy rámce pro financování politických stran, přičemž s ústavní novelou, která měla posílit Nejvyšší kontrolní úřad, se nepokročilo. Zákon o ochraně oznamovatele přijal Parlament v červnu 2023.

Řada legislativních reforem pozměnila různé zákony regulující sdělovací prostředky. Očekává se, že novela zákona o rozhlasovém a televizním vysílání posílí nezávislost českého regulačního orgánu pro sdělovací prostředky. Změny zákona o České televizi a zákona o Českém rozhlasu, které společně stanoví rámec pro dohled nad českými veřejnoprávními sdělovacími prostředky a pro jejich nezávislost, by měly v případě přijetí posílit nezávislost dozorcích komisí a tím upevnit nezávislou správu veřejnoprávních sdělovacích prostředků. Dále byl novelizován zákon o svobodném přístupu k informacím upravující přístup k informacím, které jsou v držení orgánů veřejné moci.

Počet zákonů přijatých zrychleným legislativním postupem je nadále vysoký. Přípravuje se novela, kterou by byl funkcí národní instituce pro lidská práva pověřen veřejný ochránce práv. Pokračují práce na zvyšování účasti občanské společnosti na procesech tvorby politik, zúčastněné strany však informují o případech zhoršující se transparentnosti. Organizace a obránci práv v oblasti rovnosti žen a mužů a rovného zacházení se i nadále potýkají s náročným prostředím, přičemž v současné době probíhá přezkum finančního rámce pro organizace občanské společnosti.

DOPORUČENÍ:

Pokud jde celkově o doporučení uvedená ve zprávě o právním státu 2022, Česko:

- dosáhlo určitého pokroku v reformě státního zastupitelství a zachování původního cíle, kterým je zavést záruky týkající se odvolání nejvyššího státního zástupce a dalších vedoucích státních zástupců, a to s přihlédnutím k evropským standardům nezávislosti a samostatnosti státního zastupitelství,
- dosud nedosáhlo žádného pokroku, pokud jde o přijetí opatření ke zkrácení délky řízení s cílem zajistit spolehlivé výsledky u vyšetřování, stíhání a pravomocných rozsudků,
- nedosáhlo žádného pokroku, pokud jde o posílení rámce pro bezúhonnost poslanců, zejména zajištěním existence etických kodexů pro obě komory parlamentu,
- plně provedlo doporučení týkající se revize právních předpisů o majetkových příznáních, dosáhlo určitého pokroku v revizi právních předpisů o střetu zájmů, mimo jiné vyjasněním definice skutečného vlastnictví a dosáhlo pokroku v dalších reformách týkajících se transparentnosti informací o vlastnictví sdělovacích prostředků,
- dosáhlo určitého pokroku, pokud jde o posílení pravidel a mechanismů pro posílení nezávislé správy veřejnoprávních sdělovacích prostředků s přihlédnutím k evropským normám pro veřejnoprávní sdělovací prostředky,
- dosáhlo určitého pokroku, pokud jde o podniknutí kroků ke zřízení národní instituce pro lidská práva s přihlédnutím k Pařížským zásadám OSN.

Vzhledem k výše uvedenému a s ohledem na další vývoj, k němuž došlo v referenčním období, a s ohledem na závazky přijaté v rámci národního plánu pro oživení a odolnost týkající se některých aspektů soudního systému a protikorupčního rámce se Česku doporučuje, aby:

- pokračovalo v reformě státního zastupitelství a zachovalo původní cíl, kterým je zavést záruky týkající se odvolání nejvyššího státního zástupce a dalších vedoucích státních zástupců, a to s přihlédnutím k evropským standardům nezávislosti a samostatnosti státního zastupitelství,
- přijalo opatření ke zkrácení délky řízení a zajištění nezávislosti vyšetřování a stíhání v případech korupce na vysoké úrovni,
- posílilo rámec integrity poslanců, zejména doplněním stávajících pravidel týkajících se efektu otáčivých dveří a lobbingu,
- dokončilo revizi právních předpisů týkajících se střetu zájmů, mimo jiné tím, že bude vyjasněna definice skutečného vlastnictví a pokročí se v dalších reformách týkajících se transparentnosti informací o vlastnictví sdělovacích prostředků,
- pokračovalo v procesu zaměřeném na posílení pravidel a mechanismů pro posílení nezávislé správy veřejnoprávních sdělovacích prostředků s přihlédnutím k evropským normám pro veřejnoprávní sdělovací prostředky,
- pokračovalo v legislativních změnách s cílem zřídit národní instituci pro lidská práva s přihlédnutím k Pařížským zásadám OSN.

I. SOUDNICTVÍ

České soudnictví se skládá z 86 okresních soudů, osmi krajských soudů, dvou vrchních soudů, Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu. Úkolem Ústavního soudu je zaručit ústavnost právních předpisů a chránit základní práva a svobody. Ústředním orgánem státu odpovědným za správu soudů je Ministerstvo spravedlnosti. Ministerstvo spravedlnosti vykonává státní správu vrchních, krajských a okresních soudů v rozsahu stanoveném zákonem, a to buď přímo, nebo prostřednictvím předsedů těchto soudů. Tyto různé orgány přihlížejí ke stanoviskům příslušných soudcovských rad, které jsou zřízeny při Nejvyšším soudu, Nejvyšším správním soudu, vrchních soudech, krajských soudech a větších okresních soudech. Soudce jmenuje prezident republiky z kandidátů, které vybírá výběrová komise a předkládá ministr spravedlnosti. Státní zastupitelství je součástí výkonné moci. Státní zástupce jmenuje na návrh nejvyššího státního zástupce ministr spravedlnosti na dobu časově neomezenou. Nejvyššího státního zástupce jmenuje a odvolává vláda na návrh ministra spravedlnosti. Česko se účastní činnosti Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO). Advokátní komora je zřízena zákonem a je nezávislá. Vykonává veřejnou správu v oblasti právního povolání a zajišťuje samosprávu v této oblasti. Samosprávná pravomoc advokátní komory je v oblastech stanovených zákonem omezena pravomocí ministra spravedlnosti.

Nezávislost

Míra vnímané nezávislosti soudnictví v Česku je nyní u široké veřejnosti a společnosti vysoká. Úroveň nezávislosti soudů a soudců vnímá v roce 2023 jako „poměrně nebo velmi dobrou“ 65 % široké veřejnosti a 60 % společností¹. Podle údajů uvedených ve srovnávacím přehledu EU o soudnictví 2023 se vnímaná nezávislost soudnictví jak u široké veřejnosti, tak u společností v posledních letech soustavně zvyšovala. Obě hodnoty se ve srovnání s rokem 2022 zvýšily (57 % široké veřejnosti a 55 % společností) a představují významný pozitivní vývoj ve srovnání s rokem 2016 (47 % široké veřejnosti a 37 % společností).

Uplatňuje se nové jednotné výběrové řízení pro jmenování soudců. Novela zákona o soudech a soudcích vstoupila v platnost dne 1. ledna 2022² a od té doby se uplatňuje nové výběrové řízení. Novela sjednotila postup u všech soudů a zavedla transparentnější a spolehlivější systém s veřejným souborem pravidel³. Výběrová komise se skládá z pěti členů, jejichž většinu tvoří soudci⁴. To je v souladu s evropskými normami⁵. Nový postup je obecně

¹ Srovnávací přehled EU o soudnictví 2023, obr. 49 a 51. Míra vnímané nezávislosti soudů se dělí do těchto kategorií: velmi nízká (méně než 30 % respondentů vnímá nezávislost soudů jako poměrně dobrou a velmi dobrou); nízká (30–39 %), průměrná (40–59 %), vysoká (60–75 %), velmi vysoká (více než 75 %).

² Zákon č. 218/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů. Příspěvek Česka ke Zprávě o právním státu 2023, s. 1.

³ Zákon č. 6/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ustanovení § 105a a následující o výběrovém řízení na předsedy soudů a § 109 a následující o výběrovém řízení s uchazeči na funkci soudce. Informace poskytnuté Ministerstvem spravedlnosti a Nejvyšším soudem v souvislosti s návštěvou Česka. Je třeba poznamenat, že Česko má druhý nejnížší podíl soudkyň Nejvyššího soudu (17 %) v Evropské unii. Srovnávací přehled EU o soudnictví 2023, obr. 36.

⁴ Dva členové jsou zaměstnanci Ministerstva spravedlnosti, dva jsou soudci jmenovaní na návrh předsedy příslušného krajského soudu a jeden je soudce jmenovaný na společný návrh předsedů Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu. Komise pro výběr předsedů soudů má pět členů; její složení se liší v závislosti na stupni soudu, ale obecně je jeden člen náměstkem Ministerstva spravedlnosti, jeden je odborníkem na oblast organizace práce soudů a tři jsou předsedy soudů. Ustanovení § 105e a § 116 odst. 3 zákona č. 6/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁵ Doporučení CM/Rec(2010)12 Výboru ministrů Rady Evropy, bod 47.

hodnocen pozitivně, přestože je vnímán jako složitější a kladoucí větší nároky na zdroje⁶. V současné době se připravuje změna ministerské vyhlášky č. 516/2021, která upravuje výběr soudců⁷, s cílem řešit konkrétní praktické otázky, které se dosud při uplatňování nového řízení objevily.

Na ministerské úrovni se připravuje reforma systému kárných řízení se soudci. Jak je uvedeno ve Zprávě o právním státu 2022, legislativní postup musel být v roce 2021 přerušen, protože skončilo volební období⁸. Nová verze reformy má být zaslána k meziresortnímu konzultačnímu postupu⁹. Očekává se, že cíl reformy zůstane stejný jako u návrhu předloženého v roce 2021, totiž zavést možnost odvolat se proti rozhodnutím kárného soudu, která odrážejí evropské standardy¹⁰ a řídit se doporučením skupiny GRECO¹¹.

Určitého pokroku bylo dosaženo v reformě státního zastupitelství. Ve Zprávě o právním státu 2022 bylo Česku doporučeno „pokračovat v reformě státního zastupitelství a zachovat původní cíl, kterým je zavést záruky týkající se odvolání nejvyššího státního zástupce a dalších vedoucích státních zástupců, a to s přihlédnutím k evropským standardům nezávislosti a samostatnosti státního zastupitelství“¹². Návrh zákona, kterým se mění proces jmenování a odvolávání okresních, krajských a hlavních státních zástupců, jakož i nejvyššího státního zástupce, byl předložen Parlamentu dne 2. června 2023¹³. V návrhu¹⁴ zůstává v současnosti platný postup odvolání nejvyššího státního zástupce vládou na návrh ministra spravedlnosti, který je popsán ve Zprávě o právním státu 2022¹⁵. Byly by však zavedeny nové záruky, neboť odvolání by mělo být omezeno dvěma hmotněprávními podmínkami¹⁶ a návrh nově nejvyššímu státnímu zástupci umožňuje napadnout rozhodnutí u Nejvyššího správního soudu¹⁷. I když by tato reforma znamenala zlepšení stávajícího režimu, evropské normy

---

⁶ Příspěvek Rekonstrukce státu a Sítě k ochraně demokracie ke Zprávě o právním státu 2023, s. 11; příspěvek CCBE ke Zprávě o právním státu 2023, s. 27–28. Příspěvek Unie pro občanské svobody v Evropě ke Zprávě o právním státu 2023, Česká republika, s. 4. Informace poskytnuté v souvislosti s návštěvou Česka Ministerstvem spravedlnosti, Nejvyšším soudem, Nejvyšším správním soudem a Soudcovskou unií.

⁷ Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 516/2021 Sb., o odborné justiční zkoušce, výběru a odborné přípravě justičních kandidátů, výběru uchazečů na funkci soudce, výběru předsedů soudů a o změně vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, ve znění pozdějších předpisů.

⁸ Zpráva o právním státu 2022, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 3–4.

⁹ Příspěvek Česka ke Zprávě o právním státu 2023, s. 2. informace poskytnuté Ministerstvem spravedlnosti v souvislosti s návštěvou Česka.

¹⁰ Doporučení CM/Rec(2010)12 Výboru ministrů Rady Evropy, bod 69; Benátská komise, Zpráva o nezávislosti soudního systému, část II: Státní zastupitelství, CDL-AD(2010)040, bod 43; Benátská komise, Seznam kritérií právního státu, CDL-AD(2016)007.

¹¹ GRECO, čtvrté kolo hodnocení – hodnotící zpráva, doporučení ix, zavedení možnosti soudců napadnout před soudem kárné rozhodnutí včetně rozhodnutí o odvolání.

¹² Zpráva o právním státu 2022, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 2.

¹³ Zákon č. 463, návrh zákona, kterým se mění zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství; informace poskytnuté Ministerstvem spravedlnosti v souvislosti s návštěvou Česka.

¹⁴ Ustanovení § 9 odst. 6 návrhu změny zákona.

¹⁵ Zpráva o právním státu 2022, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 5. V současné době může být nejvyšší státní zástupce odvolán vládou na návrh ministra spravedlnosti bez uvedení důvodů.

¹⁶ Ustanovení § 9 odst. 6 návrhu změny zákona stanoví dvě podmínky, za nichž může vláda odvolat nejvyššího státního zástupce: i) pokud nejvyšší státní zástupce zaviněným hrubým porušením svých povinností anebo svým zaviněným hrubě nevhodným jednáním zásadním způsobem ohrozil důvěru v řádnou činnost nejvyššího státního zástupce nebo soustavy státního zastupitelství, zejména důvěru v zákonnost jejich postupu nebo v jejich nestrannost anebo odbornost; ii) nebo zásadním způsobem ohrozil vážnost a důstojnost státního zastupitelství. Ustanovení § 10 odst. 6 stanoví, že před koncem sedmiletého funkčního období může být vrchní, krajský nebo okresní státní zástupce odvolán pouze rozhodnutím vydaným v kárném řízení.

¹⁷ Ustanovení § 9b návrhu změny zákona.

vyžadují vyjasnění podmínek pro odvolání nejvyššího státního zástupce před uplynutím funkčního období, předběžné stanovisko odborného orgánu ohledně toho, zda pro odvolání existují dostatečné důvody, a vyslechnutí nejvyššího státního zástupce v řízení o odvolání¹⁸. Podle návrhu by funkční období nejvyššího státního zástupce bylo sedm let bez možnosti prodloužení¹⁹, což je v souladu s evropskými normami²⁰. Diskutuje se o tom, zda by bylo vhodnější delší funkční období odpovídající délce funkčního období předsedů soudů²¹. Pro uchazeče o pozici nejvyššího státního zástupce návrh rovněž stanoví nová kritéria způsobilosti²². Evropské normy doporučují, aby byl postup výběru takový, aby si získal důvěru a uznání veřejnosti, jakož i členů orgánů soudnictví a státního zastupitelství a právnické profese²³. Bylo tedy dosaženo určitého pokroku, pokud jde o doporučení uvedené ve Zprávě o právním státu 2022.

Kvalita

Pokrok v oblasti digitalizace soudnictví je i nadále pomalý a zavedení elektronické spisové služby se zpoždí. Ministerstvo spravedlnosti provádí projekt, podporovaný rovněž Nástrojem pro oživení a odolnost²⁴, jehož cílem je zavést jednotné záznamové zařízení v zasedacích místnostech soudů, což zvýší transparentnost řízení. Od 1. července 2022 jsou prvoinstanční rozhodnutí okresních soudů v občanských věcech zveřejňována ve veřejně přístupné databázi²⁵. Navzdory těmto krokům zúčastněné strany nadále poukazují na to, že v hlavních projektech zaměřených na digitalizaci, zejména v elektronické spisové službě nebo systému elektronického vedení informací státního zastupitelství (ELVIZ), je pokrok velmi pomalý, a naznačují, že pokračování digitalizace je jednou z hlavních oblastí, kde je možno dosáhnout zlepšení soudnictví²⁶. Nejvyšší kontrolní úřad rovněž zjistil závažné nedostatky na straně Ministerstva spravedlnosti v provádění strategie eJustice, včetně elektronické spisové

¹⁸ Benátská komise, Nezávislost soudnictví, část II: Státní zastupitelství, CDL-AD(2010)040, body 39–40.

¹⁹ Ustanovení § 9 odst. 1 a 5 návrhu změny zákona.

²⁰ Stanovisko č. 9 (2014) Poradní rady evropských státních zástupců Výboru ministrů Rady Evropy. Evropské normy a zásady týkající se státních zástupců, s. 79, bod 56.

²¹ Informace získané od Nejvyššího státního zastupitelství a Unie státních zástupců v souvislosti s návštěvou Česka. Rekonstrukce státu (2023), Ministr spravedlnosti Blažek chystá vyšší závislost státního zastupitelství na vládě, <https://www.rekonstrukcestatu.cz/archiv-novinek/ministr-spravedlnosti-blazek-chysta-vyssi-zavislost-statniho-zastupitelstvi-na-vlade>. Transparency International (2022), Ministr Blažek rezignuje na zákonnou úpravu nezávislého státního zastupitelství, <https://www.transparency.cz/ministr-blazek-rezignuje-na-zakonnou-upravu-nezavisleho-statniho-zastupitelstvi/>

²² Ustanovení § 9 odst. 3 nově stanoví, že uchazeč musí mít alespoň 10 let právní praxe, z toho nejméně 6 let ve funkci státního zástupce. Ustanovení odstavce 2 dále upřesňuje, že uchazeč může být jmenován pouze tehdy, pokud jeho odborné znalosti, odborná praxe, manažerské schopnosti a morální schopnosti poskytují záruky řádného výkonu funkce nejvyššího státního zástupce.

²³ Stanovisko č. 9 (2014) Poradní rady evropských státních zástupců Výboru ministrů Rady Evropy. Evropské normy a zásady týkající se státních zástupců, s. 79, bod 56.

²⁴ Komponenta 1.2: Digitální systémy veřejné správy, příloha návrhu prováděcího rozhodnutí Rady o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Česka, COM(2021) 431 final. 52021PC0431 – CS – EUR-Lex, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=COM:2021:431:FIN>.

²⁵ Několik kategorií rozhodnutí je vyňato, například platební příkazy a některá rozhodnutí o rozvodu, viz § 2 a příloha I vyhlášky č. 403/2022. K dispozici na adrese <https://rozhodnuti.justice.cz/soudnirozhodnuti/>. Rozsah databáze se má postupně rozšiřovat a má obsahovat soudní rozhodnutí i v jiných než občanských věcech.

²⁶ Příspěvek Rady evropských advokátních komor ke Zprávě o právním státu 2023, s. 25 a Unie pro občanské svobody v Evropě ke Zprávě o právním státu 2023, Česká republika, s. 6–7. Informace poskytnuté Českou advokátní komorou a Nejvyšším soudem v souvislosti s návštěvou Česka. Viz rovněž Zpráva o právním státu 2022, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 5.

služby, které vyhodnotil jako neúčinné²⁷. Zavedení pilotní elektronické spisové služby u vybraných soudů se očekává v druhé polovině roku 2024. Systém ELVIZ je úzce propojen s elektronickou spisovou službou, a proto se očekává, že jeho provádění bude zahájeno v roce 2024, přičemž pilotní systém by měl být zaveden v roce 2027²⁸.

Nejvyšší kontrolní úřad zjistil nedostatky při vyřizování odškodnění za protiprávní rozhodnutí nebo nesprávné úřední postupy, a to i postupy soudních exekutorů. Kontrolní akce²⁹, která se zaměřila na to, jak Ministerstvo spravedlnosti vynaložilo peníze na odškodnění za protiprávní rozhodnutí nebo nesprávný úřední postup v letech 2016 až 2021, ukázala, že Ministerstvo vyřídilo 49 % žádostí o odškodnění po zákonné lhůtě, často se značným zpožděním nebo poté, co stěžovatel podal na Ministerstvo žalobu u soudu. Stížnosti na nesprávný úřední postup soudních exekutorů představovaly významnou část celkových nároků. Jak již bylo uvedeno ve Zprávě o právním státu 2021, exekuční a insolvenční řízení a tzv. dluhová past postihují vysoký počet lidí a mohou mít negativní dopad na jejich základní práva, jako je právo na přiměřenou životní úroveň³⁰. Navzdory několika legislativním změnám, které nabydou účinku³¹, včetně zvláštních vyhrazených období, kdy měla vymezená skupina dlužníků³² možnost splnit svůj dluh zjednodušeným a méně nákladným způsobem, zůstává počet osob dotčených vymáháním dluhu značný³³.

Zatímco zmrazení platů soudců a státních zástupců je od roku 2023 zrušeno, administrativní pracovníci soudů a státního zastupitelství jsou podfinancováni. Platy soudců, státních zástupců a dalších vysoce postavených úředníků byly v období od února do prosince 2022 zmrazeny na úrovni z roku 2020 z důvodu hospodářských důsledků pandemie COVID-19, jak je uvedeno ve Zprávě o právním státu pro rok 2022³⁴. Zmrazení bylo od roku 2023 zrušeno, což vedlo k 13 % zvýšení základních platů soudců a státních zástupců³⁵. Zúčastněné strany naproti tomu poukázaly na poměrně nízké platy administrativních pracovníků soudů a státního zastupitelství, což vede k obtížím při náboru kvalifikovaných zaměstnanců na tato místa a narušuje řádné fungování státního zastupitelství a soudnictví³⁶.

---

²⁷ Nejvyšší kontrolní úřad, Kontrolní závěr z kontrolní akce 21/28, Elektronizace v resortu Ministerstva spravedlnosti, listopad 2022, <https://www.nku.cz/assets/kon-zavery/k21028.docx>.

²⁸ Písemné informace poskytnuté Ministerstvem spravedlnosti v souvislosti s návštěvou Česka.

²⁹ Nejvyšší kontrolní úřad, Kontrolní závěr z kontrolní akce 21/38, Peněžní prostředky státu vynakládané na odškodňování, říjen 2022, <https://www.nku.cz/assets/kon-zavery/k21038.docx>.

³⁰ Ve Zprávě o právním státu 2021, kapitole o stavu právního státu v Česku, s. 5, se uvádí, že exekučnímu řízení čelí více než 700 000 osob.

³¹ Zákon č. 286/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

³² Fyzické osoby, které mají peněžitý dluh vůči státu (a dalším veřejnoprávním věřitelům) vymáhaný soudním exekutorem. Zákon č. 214/2022 Sb. o zvláštních důvodech pro zastavení exekuce a o změně souvisejících zákonů.

³³ Ke dni 19. dubna 2023 byla exekuce vedena vůči více než 667 000 osobám. Od roku 2017, kdy byl počet osob, vůči nimž byla vedena exekuce, nejvyšší (863 000 osob), tento počet postupně každý rok až do roku 2022 klesal (666 420 osob). Informace zveřejňované Exekutorskou komorou České republiky, <https://statistiky.ekcr.info/statistiky>.

³⁴ Zpráva o právním státu 2022, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 6.

³⁵ Příspěvek Česka ke Zprávě o právním státu 2023, s. 2.

³⁶ Zaměstnanci ve státní službě dostávají vyšší mzdy než zaměstnanci soudů a státního zastupitelství, kteří vykonávají stejnou práci se stejnou úrovní kompetencí. Informace poskytnuté v souvislosti s návštěvou Česka Nejvyšším soudem, Nejvyšším správním soudem, Uníí státních zástupců, Nejvyšším státním zastupitelstvím,

Účinnost

Soudnictví funguje dobře, pokud jde o celkovou účinnost. Po dočasném prodloužení délky sporných občanských a obchodních věcí, k němuž došlo v důsledku pandemie COVID-19 a souvisejících opatření³⁷, se soudnictví vrátilo k celkovému trendu zlepšování účinnosti, jak je uvedeno ve zprávách o právním státu 2021 a 2022³⁸ (141 dnů v případě sporných občanských a obchodních věcí v první instanci v roce 2021 oproti 165 dnům v roce 2020)³⁹. Zkrátila se rovněž délka řízení ve správních věcech (265 dnů u soudů prvního stupně v roce 2021 ve srovnání s 317 dny v roce 2020 a 356 dny v roce 2019⁴⁰), která jsou však ve srovnání s řízeními v jiných typech věcí nadále zdlouhavá.

II. PROTIKORUPČNÍ RÁMEC

Česko má z velké části zaveden legislativní a institucionální rámec pro předcházení korupci a boj proti ní. Odbor střetu zájmů a boje proti korupci Ministerstva spravedlnosti odpovídá za koordinaci a monitorování vnitrostátní koncepce boje s korupcí na léta 2023 až 2026, která je strategickým rámcem Česka pro boj proti korupci na vládní úrovni. Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí působí jako poradní orgán vlády. Národní centrála proti organizovanému zločinu, spolupracující se státním zastupitelstvím, je policejní jednotkou, která má celostátní pravomoc vyšetřovat trestné činy korupce na vysoké úrovni⁴¹. Finanční analytický úřad působí jako finanční zpravodajská jednotka Česka. Nejvyšší kontrolní úřad kontroluje správu veřejných příjmů a výdajů ze strany státu a výsledky jeho kontrolní činnosti mohou přispět ke zjišťování korupčních rizik.

Odborníci a vedoucí pracovníci podniků vnímají míru korupce ve veřejném sektoru i nadále jako poměrně vysokou. V indexu vnímání korupce za rok 2022 organizace Transparency International dosáhlo Česko 56 ze 100 možných bodů a umístilo se tak v rámci Evropské unie na 16. a celosvětově na 41. místě⁴². Toto vnímání bylo v posledních pěti letech

---

Soudcovskou unií a Českou advokátní komorou. Viz také příspěvek CCBE ke Zprávě o právním státu 2023, s. 24, příspěvek Rekonstrukce státu a Síť k ochraně demokracie, s. 14–15 a příspěvek Unie pro občanské svobody v Evropě ke Zprávě o právním státu 2023, Česká republika, s. 5. Viz také tiskové zprávy Unie státních zástupců, „Unie státních zástupců podporuje snahy o navýšení platů zaměstnanců administrativy“, 20. října 2022, <https://www.uniesz.cz/unie-statnich-zastupcu-podporuje-snahy-o-navyseni-platu-zamestnancu-administrativy/a> a „Informace k platům administrativních pracovníků ve státním zastupitelství“, 16. listopadu 2022, <https://www.uniesz.cz/informace-k-platum-administrativnich-pracovniku-ve-statnim-zastupitelstvi/> a společné varování Soudcovské unie a předsedů soudů, 20. října 2022, <https://advokatnidenik.cz/2022/10/20/predsedove-soudu-varovali-pred-kolapsem-justice-ktery-je-postupny-ale-neodvratny/>.

³⁷ Zpráva o právním státu 2022, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 7.

³⁸ Zpráva o právním státu 2021, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 5; Zpráva o právním státu 2022, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 6.

³⁹ Srovnávací přehled EU o soudnictví 2023, obr. 6.

⁴⁰ Srovnávací přehled EU o soudnictví 2023, obr. 8.

⁴¹ Další případy korupce řeší krajská ředitelství policie, přičemž Národní centrála proti organizovanému zločinu může tyto případy kdykoli převzít. Pro úřad OLAF je tato centrála rovněž kontaktním místem orgánů činných v trestním řízení v případech vyšetřování trestných činů proti finančním zájmům EU.

⁴² Transparency International (2022), index vnímání korupce pro rok 2022, s. 2–3. Míra vnímané korupce se dělí do těchto kategorií: nízká (skóre vnímání korupce ve veřejném sektoru ze strany odborníků a vedoucích pracovníků podniků je vyšší než 79 bodů); relativně nízká (79–60 bodů), relativně vysoká (59–50 bodů), vysoká (méně než 50 bodů).

poměrně stabilní⁴³. Zvláštní průzkum Eurobarometr o korupci z roku 2023 ukazuje, že 76 % respondentů považuje korupci ve své zemi za rozšířenou (průměr EU je 70 %) a 17 % respondentů se cítí být korupcí ve svém každodenním životě osobně dotčeno (průměr EU je 24 %)⁴⁴. Pokud jde o podniky, 61 % společností se domnívá, že korupce je rozšířená (průměr EU je 65 %), a 37 % z nich se domnívá, že korupce je problém doprovázející podnikání (průměr EU je 35 %)⁴⁵. Kromě toho 23 % respondentů uvádí, že je dostatek úspěšných trestních stíhání, která lidi odrazují od korupčních praktik (průměr EU 32 %)⁴⁶, přičemž 24 % společností se domnívá, že podniky a lidé přistižení při podplácení vyššího úředníka jsou náležitě potrestáni (průměr EU je 30 %)⁴⁷.

V dubnu 2023 byla přijata nová koncepce boje proti korupci na léta 2023 až 2026, přičemž celkové výsledky vlády v oblasti protikorupční politiky byly kritizovány. Začátkem dubna 2023 byla přijata nová koncepce boje proti korupci na léta 2023 až 2026. Zároveň bylo Ministerstvo spravedlnosti pověřeno, aby do června 2023 předložilo akční plán na období 2023–2024. Toto přichází po řadě prodlev při přípravě vzhledem k tomu, že koncepce i akční plán měly být v platnosti od 1. ledna 2023⁴⁸. Dokument vychází z přístupu, který se opírá o čtyři prioritní oblasti, stejně jako předcházející koncepce na léta 2018 až 2022⁴⁹. Koncepce se zaměřuje na provádění doporučení skupiny GRECO, zvyšování povědomí státních institucí a donucovacích orgánů, zavedení zákona o lobbování a aktualizaci právních předpisů o střetu zájmů a financování politických stran, opatření týkající se zadávání veřejných zakázek a dalších opatření. Koncepce a akční plán zohledňují některá opatření, která nebyla plně provedena v rámci předchozí koncepce⁵⁰. V nové koncepci a akčním plánu bude zejména použita a zohledněna nová metodika měření korupce, která se připravuje jako součást českého plánu pro oživení a odolnost⁵¹. V dubnu 2023 bylo provedeno a zveřejněno zhodnocení akčního plánu na období 2021–2022. Z hloubkového posouzení celkově vyplývá, že většina úkolů je z velké části prováděna s výjimkou řady legislativních změn, u nichž musí především

---

⁴³ V roce 2018 činilo toto skóre 59 bodů, zatímco v roce 2022 činilo 56 bodů. O výrazném zvýšení/snížení tohoto skóre hovoříme při změně o více než pět bodů; o zlepšení/zhoršení při změně v rozmezí 4–5 bodů; o relativní stabilitě při změně v rozmezí 1–3 bodů v posledních pěti letech.

⁴⁴ Zvláštní průzkum Eurobarometr 534 o korupci (2023). Údaje z průzkumu Eurobarometr o vnímání korupce občany a jejich zkušenostech se aktualizují každý druhý rok. Předchozím souborem údajů je zvláštní průzkum Eurobarometr 523 (2022).

⁴⁵ Bleskový průzkum Eurobarometr 524 o postoji podniků ke korupci v EU (2023). Údaje z průzkumu Eurobarometr o postoji podniků ke korupci se aktualizují každý rok. Předchozím souborem údajů je bleskový průzkum Eurobarometr 507 (2022).

⁴⁶ Zvláštní průzkum Eurobarometr 534 o korupci (2023).

⁴⁷ Bleskový průzkum Eurobarometr 524 o postoji podniků ke korupci v EU (2023).

⁴⁸ Ministerstvo spravedlnosti (2023), vláda schválila koncepci boje proti korupci do roku 2026.

⁴⁹ Uvedenými prioritními oblastmi jsou výkonná a nezávislá veřejná moc, transparentnost a otevřený přístup k informacím, hospodárné nakládání s majetkem státu, rozvoj občanské společnosti. Ministerstvo spravedlnosti (2022), prohlášení k Mezinárodnímu dni boje proti korupci, Ministerstvo spravedlnosti (2023), Vládní koncepce boje proti korupci na léta 2023 až 2026, s. 5 a zpráva o právním státu 2022, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 8.

⁵⁰ Ministerstvo spravedlnosti (2023), Vládní koncepce boje proti korupci na léta 2023 až 2026, s. 2–5, Ministerstvo spravedlnosti (2022), prohlášení k Mezinárodnímu dni boje proti korupci a informace obdržené od Ministerstva spravedlnosti v souvislosti s návštěvou Česka.

⁵¹ Jak požaduje plán pro oživení a odolnost Česka, milník 205, metodika bude pravděpodobně dokončena do konce roku 2023. Viz příloha prováděcího rozhodnutí Rady o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Česka, s. 131. Ministerstvo spravedlnosti (2023), Vládní koncepce boje proti korupci na léta 2023 až 2026, s. 3–4 a 11–12; Informace získané od Ministerstva spravedlnosti v souvislosti s návštěvou Česka.

ještě konat Parlament⁵². I když vláda oznámila vůli být v nové koncepci ambiciózní⁵³, občanská společnost vyjadřuje kritiku. Koncepce i celková vládní protikorupční politika jsou vnímány jako nedostatečně ambiciózní a mnoho iniciativ – včetně samotné koncepce – se zpozdilo, ačkoliv plánované reformy a obnovení činnosti Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí jsou celkově považovány za pozitivní vývoj⁵⁴.

Byla obnovena činnost Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí a různých odborných pracovních skupin. Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí, která je poradním orgánem vlády zahrnujícím občanskou společnost, se na konci roku 2022 sešla dvakrát po více než roce nečinnosti⁵⁵. Radě nyní předsedá ministr pro legislativu a byly obnoveny činnosti různých odborných pracovních skupin⁵⁶. Občanská společnost vítá intenzivnější činnost Rady, avšak upozorňuje na nedávné znepokojení v situaci, kdy vláda doporučení Rady ignorovala⁵⁷.

Odpovídající úroveň zdrojů a spolupráce mezi institucemi v boji proti korupci nadále vedou ke stálému tempu vyšetřování, stíhání a odsouzení. Jak bylo uvedeno v minulých letech, spolupráce mezi příslušnými donucovacími orgány a jejich zdroje zůstávají na dobré úrovni⁵⁸. Orgány uvádějí, že usilují o posílení zejména krajských policejních ředitelství s cílem zlepšit vyšetřování korupce⁵⁹. Byla rovněž zjednodušena struktura Národní centrály proti organizovanému zločinu (NCOZ), aby se více zaměřila na korupci a organizovanou trestnou činnost⁶⁰. Nový jednotný analytický nástroj⁶¹ pomůže policii od roku 2023 při všech vyšetřováních, což by mělo dále posílit analytickou kapacitu i při vyšetřováních souvisejících s korupcí⁶². V roce 2022 zahájily české donucovací orgány 231 vyšetřování souvisejících s korupcí (v roce 2021 jich bylo 150) a 187 osob bylo za trestné činy korupce stíháno nebo bylo z jejich spáchání podezříváno (v roce 2021 jich bylo 140)⁶³. Celkem bylo před soud předvedeno 145 osob (v roce 2021 šlo o 134 osob)⁶⁴ a 100 osob bylo v průběhu roku 2022 za korupci odsouzeno (v roce 2021 bylo odsouzeno 114 osob). Minulý rok došlo k 32 zproštěním

⁵² Ministerstvo spravedlnosti (2023), Zhodnocení plnění opatření uvedených v Akčním plánu boje proti korupci na roky 2021 a 2022.

⁵³ „V uplynulém období se v proběhlých mezinárodních srovnáních ukázalo, že Česká republika v boji proti korupci stagnovala, a je tak třeba nyní prosadit několik zásadních opatření, jejichž splnění by pomohlo zlepšit situaci nikoliv pouze v abstraktních žebříčcích, nýbrž ve faktickém životě jejich občanů.“ Ministerstvo spravedlnosti (2022), prohlášení u příležitosti Mezinárodního dne boje proti korupci.

⁵⁴ Příspěvek organizace Transparency International ke Zprávě o právním státu 2023, s. 13 a informace získané od organizace Transparency International, Frank Bold a Rekonstrukce státu v souvislosti s návštěvou Česka. Viz také Transparency International (2022), „Kabinet Petra Fialy selhává v omezování korupce. ODS je hlavním blokátorem změn“.

⁵⁵ Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí (2022), Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí jednala o návrhu zákona o ochraně oznamovatelů, a Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí (2023), Záznamy z jednání.

⁵⁶ Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí (2022), Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí jednala o návrhu zákona o ochraně oznamovatelů.

⁵⁷ Jednalo se zejména o doporučení k návrhu zákona o ochraně oznamovatelů. Příspěvek organizace NeoN/Glopolis ke Zprávě o právním státu 2023, s. 15 a informace získané v souvislosti s návštěvou Česka od organizací Transparency International, Frank Bold a Rekonstrukce státu.

⁵⁸ Zpráva o právním státu 2022, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 10.

⁵⁹ Příspěvek Česka ke Zprávě o právním státu 2022, s. 4–5 a informace získané od Ministerstva vnitra a spravedlnosti a Národní centrály proti organizovanému zločinu v souvislosti s návštěvou Česka.

⁶⁰ Sekce zabývající se kybernetickou kriminalitou, terorismem a extremismem byly vyděleny jako samostatná centrála. Příspěvek Česka ke Zprávě o právním státu 2022, s. 5.

⁶¹ V podstatě digitální řešení pro vkládání údajů a analýz odhalených během šetření.

⁶² Informace získané od Ministerstva vnitra a spravedlnosti v souvislosti s návštěvou Česka.

⁶³ Příspěvek Česka ke Zprávě o právním státu 2022, statistická příloha. Písemné informace získané od státního zastupitelství v souvislosti s návštěvou Česka.

⁶⁴ Patří sem: obžaloby, návrhy na uložení trestů a dohody o vině a trestu.

obžaloby v případech korupce (ve srovnání s 15 v předchozím roce), přičemž většina případů se týkala buď trestného činu úplatkářství, nebo poskytnutí zvýhodnění při zadávání veřejných zakázek⁶⁵. Spolupráce s Úřadem evropského veřejného žalobce probíhá dobře⁶⁶. Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) uvádí, že české orgány nepředložily žádné obžaloby a zamítly pět případů, kdy úřad OLAF v letech 2018–2022 zaslal vnitrostátním orgánům doporučení⁶⁷.

Pozornost nadále vzbuzují případy korupce na vysoké úrovni, jelikož se u některých protahují příslušná řízení a dosud u nich nedošlo k žádnému pokroku, a obavy vzbuzuje možné politické vměšování do případů korupce na vysoké úrovni. Ve Zprávě o právním státu 2022 bylo Česku doporučeno „u případů korupce na vysoké úrovni přijmout opatření ke zkrácení délky řízení s cílem zajistit spolehlivé výsledky u vyšetřování, stíhání a pravomocných rozsudků“. Pokračuje řada vyšetřování korupce na vysoké úrovni a vyšetřování souvisejících s korupcí a případů týkajících se bývalých i současných vysoce postavených úředníků a další případy byly odhaleny⁶⁸. Ačkoli celkově vyšetřování a stíhání případů korupce zůstává stabilní, o konkrétních případech korupce na vysoké úrovni nejsou k dispozici žádné členěné údaje. Vláda uznala, že vzhledem k jejich velmi složité povaze trvají tyto případy déle, a zavázala se, že činnost NCOZ bude lépe zaměřena na korupci a organizovanou trestnou činnost, a pověřila policii, aby vyhodnotila a provedla změny v organizaci detektivů a vyšetřovatelů.⁶⁹ Orgány zdůraznily, že změny mandátu NCOZ by mohly přispět k účinnosti vyšetřování a že soudní řízení obvykle probíhají poměrně rychle⁷⁰. Státní zastupitelství tvrdí, že v případech na vysoké úrovni nedochází k žádným zásadním problémům, a uvádí, že tyto případy jsou obecně řešeny účinně⁷¹. Přetrvávají však obavy ohledně výkonnosti celého řetězce soudnictví v případech korupce na vysoké úrovni, zejména z důvodu vnímané delší délky řízení ve všech fázích postupu, včetně vyšetřování, stíhání a rozhodování v případech, kdy se jedná o vysoce postavené osoby⁷². Kromě toho taková řízení na vysoké úrovni a jejich vnímání

⁶⁵ Písemné informace získané od státního zastupitelství v souvislosti s návštěvou Česka.

⁶⁶ Nejsou hlášeny žádné závažné problémy. Příspěvek Úřadu evropského veřejného žalobce ke Zprávě o právním státu 2023, s. 6, a informace získané od Národní centrály proti organizovanému zločinu a Unie státních zástupců v souvislosti s návštěvou Česka.

⁶⁷ Když úřad OLAF uzavírá vyšetřování, často vydává doporučení příslušným vnitrostátním a evropským orgánům. OLAF vyzývá tyto orgány, aby přijaly opatření k nápravě podvodů, korupce nebo jiné nezákonné činnosti, jež jeho vyšetřování odhalilo. Cílem doporučení úřadu OLAF je chránit rozpočet EU a podporovat právní stát. Doporučení pomáhají zajistit, aby vyšetřování úřadu OLAF odrazovala potenciální podvodníky. Výroční zpráva úřadu OLAF za rok 2022, statistická příloha, tabulka 12.

⁶⁸ Případ bývalého předsedy vlády Babiše, který byl obžalován ve věci související s dotačním podvodem, vedl v prvním stupni k zproštění obžaloby všech obžalovaných. K podvodu mělo dojít v roce 2008 a obvinění byla poprvé předložena již v roce 2016. Státní zástupce podal odvolání. Mezi případy korupce na vysoké úrovni patří například skandál při zadávání veřejných zakázek související s městskou dopravou a Magistrátem hl. m. Prahy (Dozimetr) a případ v Brně týkající se korupce a podvodů spojených s prodejem městských bytů. Viz informace poskytnuté Národní centrálou proti organizovanému zločinu a státním zastupitelstvím v souvislosti s návštěvou Česka; Příspěvek organizace NeoN/Glopolis ke Zprávě o právním státu 2023, s. 17, a Rekonstrukce státu (2022), Poučení z případu Dozimetr: Jak zabránit ovládnutí městských firem korupčníky

⁶⁹ Příspěvek Česka ke Zprávě o právním státu 2023 a stanovisko české vlády k doporučením EK ke Zprávě o právním státu 2022, s. 1. Občanská společnost uvádí, že nebyla stanovena žádná konkrétní opatření. Příspěvek organizace Transparency International ke Zprávě o právním státu 2023, s. 10.

⁷⁰ Příspěvek Česka ke Zprávě o právním státu 2022, s. 4. Informace a písemný příspěvek získané od Ministerstva spravedlnosti v souvislosti s návštěvou Česka; Vláda ČR, Stanovisko k doporučením zprávy EK o právním státu 2022.

⁷¹ Informace získané od státního zastupitelství v souvislosti s návštěvou Česka.

⁷² Je třeba poznamenat, že ve všech případech korupce se průměrná délka řízení od zahájení vyšetřování do konečného rozsudku v roce 2022 pohybovala mezi 449 a 1361 dny v závislosti na trestném činu, ačkoli tyto

ze strany veřejnosti nadále ovlivňuje obviňování z (politického či jiného) vměšování⁷³. Během sledovaného období byly vyjádřeny obavy z možného vměšování úřadujícího ministra spravedlnosti do případu korupce, který se týká některých jeho bývalých spolupracovníků⁷⁴. Státní zastupitelství⁷⁵ a občanská společnost⁷⁶ tento případ údajného vměšování kritizovalo, zatímco ministerstvo spravedlnosti tvrdí, že ministr ve svém jednání koná striktně v souladu se zákonem⁷⁷. V této oblasti dosud nedošlo k žádnému pokroku v provádění doporučení z roku 2022.

Vymáhání práva v případech zahraničního podplácení zůstává omezené, přestože rámec je zaveden. Situace týkající se případů zahraničního podplácení zůstává v posledních letech stabilní a Česko směřuje ke splnění zbývajících doporučení pracovní skupiny OECD pro boj proti podplácení⁷⁸. Ačkoli jsou zavedeny nezbytné rámce, je odhalován a stíhán pouze omezený počet případů⁷⁹. Vyšetřovatelé v takových případech upozorňují na obtíže s prokazováním korupce jako predikativního trestného činu a naznačují, že je často snazší určit

---

údaje nerozlišují mezi obžalovanými „na vysoké úrovni“ a „obvyklými“ obžalovanými. (Údaje z písemného příspěvku poskytnutého státním zastupitelstvím v souvislosti s návštěvou Česka.) Ve srovnávacím přehledu o soudnictví 2023 má Česko čtvrtou nejdelší průměrnou délku řízení (ze 17 členských států, které tyto údaje mají) v případech souvisejících s úplatkářstvím do rozhodnutí v prvním stupni.

⁷³ To zahrnuje například otázky týkající se konkrétních případů, jako je prezidentská milost po odsouzení za korupci (Zpráva o právním státu 2022, s. 9); dlouhé období vyšetřování a stíhání v případě Čapí hnízdo a dalších případech (viz výše a Zpráva o právním státu 2022 s. 9); údajné vměšování do věci týkající se městských bytů v Brně (viz zbývajících částí odstavce) atd. Občanská společnost rovněž poukazuje na rozsáhlé využívání zdržovacích taktik obžalovanými. Informace získané od organizací Transparency International, Frank Bold a Rekonstrukce státu v souvislosti s návštěvou Česka.

⁷⁴ K údajnému vměšování patřily cílené žádosti o informace, neboť ministr spravedlnosti Pavel Blažek použil postup podle § 13 zákona o státním zastupitelství k tomu, aby požádal o informace o věci týkající se městských bytů v Brně, do které je zapojeno několik členů jeho strany z doby, kdy byl aktivní v brněnské obecní politice. Státní zastupitelství odpovědělo na žádosti v souladu s § 13 zákona a odmítlo poskytnout informace nad rámec zákona. Ačkoli zákon umožňuje sdělit pouze stav řízení ve věci (a žádné další podrobnosti o vyšetřování nebo důkazech), považuje se žádost za velmi neobvyklou a za zdroj možného politického vměšování. Viz informace poskytnuté státním zastupitelstvím a občanskou společností v souvislosti s návštěvou Česka, a Seznam Zprávy (2023), Blažek si řekl o jména soudců z kauzy „Byty“. Údajné vměšování se rovněž mělo týkat angažovanosti v povyšování a disciplinárních řízeních zástupců a soudců, včetně odmítnutí ministra povýšit určitého soudce na místopředsedu Krajského soudu v Brně kvůli jeho předchozím rozhodnutím v trestních věcech (což je považováno za nestandardní, neboť ministr obecně přijímá kandidáta navrženého předsedou soudu); zahájení kárného řízení s místopředsedou Městského soudu v Brně poté, co na základě žádosti o informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím tento soudce poskytl některé informace o případu korupce v Brně; odmítnutí ministra jmenovat vrchního státního zástupce v Olomouci, který dohlíží na daný případ korupce. Viz Rekonstrukce státu, Analýza: Pavel Blažek vysílá ústavně nežádoucí mocenské signály dovnitř justice; Soudcovská unie, tiskové prohlášení; Informace získané od organizací Transparency International, Frank Bold a Rekonstrukce státu, Soudcovské unie a Unie státních zástupců v souvislosti s návštěvou Česka.

⁷⁵ Deník (2023), „Blažek žádá už čtvrtou informaci o bytové kauze. Rozhodně mi to nepřijde šťastné“, říká nejvyšší žalobce. Unie státních zástupců tyto žádosti rovněž kritizovala na svých sociálních sítích a uvedla, že by mohly být vnímány jako vměšování. Viz Unie státních zástupců (2023), příspěvek na Facebooku o ministru Blažkovi a Unie státních zástupců (2023), tweet o ministru Blažkovi.

⁷⁶ Sít' k ochraně demokracie uvedla, že „ministr Blažek závažně podkopává demokratický právní stát a nezávislou justici“ a Transparency International vyzvala k odstoupení ministra. Viz Transparency International (2023), Transparency se obrací na premiéra Petra Fialu, aby odvolal ministra spravedlnosti Pavla Blažka; Sít' k ochraně demokracie (2023), Stanovisko expertů a expertek Sítě k ochraně demokracie: Ministr Blažek závažně podkopává demokratický právní stát a nezávislou justici.

⁷⁷ Příspěvek Česka ke Zprávě o právním státu 2023.

⁷⁸ Zbývajících doporučení se zaměřují na probíhající legislativní reformy, jako je zákon o státním zastupitelství a zákon o ochraně oznamovatelů. Zpráva o právním státu 2022, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 10–11.

⁷⁹ Zpráva o právním státu 2022, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 10–11.

a prokázat prvky praní peněz až následně, a to zejména v případech, kdy není možná vzájemná právní pomoc⁸⁰.

Došlo k určitému pokroku v revizi právních předpisů o střetu zájmů, která byla schválena Poslaneckou sněmovnou, a to i pokud jde o vyjasnění definice skutečného vlastnictví. Ve Zprávě o právním státu 2022 bylo Česku doporučeno „dokončit revizi právních předpisů týkajících se [...] střetu zájmů, mimo jiné tím, že bude vyjasněna definice skutečného vlastnictví a pokročí se v dalších reformách týkajících se transparentnosti informací o vlastnictví sdělovacích prostředků“. Novela zákona o střetu zájmů⁸¹ čekala na projednání Parlamentem od prosince 2021. V průběhu roku 2022 a v první polovině roku 2023 práce Parlamentu na původním návrhu právního předpisu o střetu zájmů nepokročila, což bylo předmětem kritiky ze strany občanské společnosti⁸². Poslanecká sněmovna však nakonec dne 16. června 2023 schválila podobná ustanovení o střetu zájmů připojená k právním předpisům o financování politických stran⁸³. Novelu je třeba ještě postoupit Senátu⁸⁴. Očekává se, že objasní definici skutečného majitele některých společností nebo koncernů a zakáže veřejným činitelům a společnostem, které vlastní, přijímat dotace a investiční pobídky. Novela rovněž zahrnuje ustanovení zaměřená na předcházení střetu zájmů v případech vlastnictví sdělovacích prostředků⁸⁵. Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a hnutí by ve vztahu k vlastnictví sdělovacích prostředků získal pouze ověřovací pravomoci. Do konečného znění přijatého Poslaneckou sněmovnou nebyly zahrnuty původně navrhované myšlenky, jako je revize sankčního mechanismu se zvýšeným zaměřením na uplatňování zmírňujících opatření před uložením pokuty a dodatečné kontrolní pravomoci Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a hnutí⁸⁶. Pokud jde o novelu zákona o střetu zájmů, včetně vyjasnění definice skutečného vlastnictví, byl proto v této části doporučení z roku 2022 zaznamenán určitý pokrok.

Režim majetkových příznání byl revidován s cílem uvést jej do souladu s rozhodnutím Ústavního soudu z roku 2020 a tato část doporučení byla plně provedena. Ve Zprávě o právním státu 2022 bylo Česku doporučeno „dokončit revizi právních předpisů týkajících se majetkových příznání [...]“. Jak bylo uvedeno ve zprávě z roku 2022⁸⁷, novela zákona týkající se majetkových příznání vstoupila v platnost dne 1. července 2022⁸⁸. Majetková příznání jsou nyní opět přístupná veřejnosti, i když pouze na základě žádosti⁸⁹. Občanská společnost kritizovala ustanovení zákona, která umožňují ukládat pokuty za zveřejňování těchto prohlášení⁹⁰, a další rozšíření oznamovací povinnosti (např. příznání manželů/manželek

⁸⁰ Informace získané od Finančního analytického úřadu v souvislosti s návštěvou Česka.

⁸¹ Návrh zákona předložený skupinou poslanců Parlamentu, kterým se mění zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů. Sněmovní tisk 110, <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=110>.

⁸² Transparency International (2022), Fialova vláda vzdala snahy o řešení Babišova střetu zájmů a související novely zákona; Příspěvek NeoN/Glopolis ke Zprávě o právním státu 2023, s. 16.

⁸³ Příspěvek Česka ke Zprávě o právním státu 2023 a návrhu zákona 312 <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&T=312>

⁸⁴ Tamtéž.

⁸⁵ Zejména při nástupu do funkce by se dotyčná osoba buď musela takového majetku zbavit, aby nebyla skutečným majitelem mediálních společností, nebo ukončit jejich vysílání a/nebo vydavatelskou činnost.

⁸⁶ Zpráva o právním státu 2022, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 11.

⁸⁷ Zpráva o právním státu 2022, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 11–12.

⁸⁸ Zákon č. 180/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů.

⁸⁹ Informace získané od Ministerstva spravedlnosti v souvislosti s návštěvou Česka.

⁹⁰ Informace poskytnuté na základě těchto žádostí o přístup lze použít pouze k ověření, zda nedochází ke střetu zájmů. Zveřejňování informací může být přísně stíháno, což by mohlo mít dopad na možnosti občanské

a vyživovaných osob) není do tohoto zákona zahrnuto, ačkoli doporučení skupiny GRECO týkající se tohoto tématu stále není provedeno⁹¹. Od července 2022 do začátku března 2023 schválilo Ministerstvo spravedlnosti 55 žádostí o přístup k majetkovým příznáním⁹². Vzhledem k aktuálnímu stavu popsanému v tomto odstavci došlo k plnému provedení této části doporučení z roku 2022, pokud jde o revizi právních předpisů týkajících se majetkových příznání.

Etická pravidla pro úředníky jsou v současnosti předmětem přezkumu, avšak pokud jde o etický rámec pro obě komory Parlamentu, nebylo dosaženo žádného pokroku. Ve Zprávě o právním státu 2022 bylo Česku doporučeno „posílit rámec pro bezúhonnost poslanců, zejména zajištěním existence etických kodexů pro obě komory parlamentu“. Jak bylo uvedeno v předchozích zprávách, v žádné z komor Parlamentu stále není zaveden kodex profesní etiky ani komplexní rámec pro dary a výhody poskytované členům Parlamentu⁹³. Ačkoli se vláda zavázala zahájit jednání s oběma komorami⁹⁴, v Senátu nebyly k vytvoření takového kodexu učiněny žádné kroky.⁹⁵ Na úrovni Poslanecké sněmovny probíhají politická jednání, jejichž výsledkem by mělo být uspořádání kulatého stolu zástupců politických stran, kde by měl být stanoven základní konsensus ohledně obsahu kodexu⁹⁶. Zejména Senát přijal Stanovisko ke Zprávě o právním státu 2022, v němž se uvádí, že přijetí etického kodexu se nepovažuje za nutné, neboť pro tyto účely je plně dostačující úprava v Ústavě České republiky a jednacích řádech obou komor⁹⁷. Jak však bylo doloženo v minulých zprávách o právním státu, stávající jednací řády dostatečně nepokrývají řadu otázek, které mohou vzbuzovat obavy etické povahy⁹⁸. Doporučení jiných orgánů v této oblasti ke stejnému tématu rovněž zůstávají neprovedena⁹⁹. Závěrem lze tedy říci, že v provádění doporučení z roku 2022 týkajícího se posílení rámce pro integritu poslanců Parlamentu nebylo dosaženo žádného pokroku.

Pravidla pro období po skončení pracovního poměru zůstávají omezená a na státní službu a vládu se vztahují pouze v omezených případech. Pravidla týkající se efektu

---

společnosti a novinářů podílet se na dohledu. Příspěvek Rekonstrukce státu a Sítě k ochraně demokracie ke Zprávě o právním státu 2023, s. 18, a příspěvek organizace Transparency International ke Zprávě o právním státu 2023, s. 14.

⁹¹ Zpráva o právním státu 2022, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 11–12. Tato otázka byla předmětem doporučení čtvrtého kola hodnocení skupiny GRECO – průběžná zpráva o plnění doporučení, doporučení iii, body 18–22, a příspěvek skupiny GRECO ke zprávě o právním státu 2022.

⁹² Většina příznání (51) se týkala tzv. veřejných funkcionářů. Celkově bylo požádáno o přístup k přibližně 700 příznáním. Písemný příspěvek Ministerstva spravedlnosti poskytnutý v souvislosti s návštěvou Česka.

⁹³ Zpráva o právním státu 2021, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 9 a Zpráva o právním státu 2022, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 12.

⁹⁴ Vláda ČR, Stanovisko k doporučením zprávy EK o právním státu 2022, s. 1.

⁹⁵ Informace získané od správy Parlamentu v souvislosti s návštěvou Česka.

⁹⁶ O obsahu kodexu proběhla rovněž diskuse mezi sekretariátem předsedy Poslanecké sněmovny a nevládními organizacemi. Příspěvek Česka ke Zprávě o právním státu 2023.

⁹⁷ Senát, usnesení K 198 / 13 / 02 – usnesení Výboru pro záležitosti Evropské unie ke Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ke Zprávě o právním státu 2022 <https://www.senat.cz/doc2html/290581033/index.html>.

⁹⁸ Patří sem například otázky etiky a bezúhonnosti související s chováním poslanců, školení, možnost důvěrného poradenství v otázkách bezúhonnosti, vytváření kultury prevence a předcházení střetu zájmů atd. Viz také Čtvrté kolo hodnocení GRECO – průběžná zpráva o plnění doporučení, Česko, doporučení ii, bod 42, a Zpráva o právním státu 2021, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 9 a Zpráva o právním státu 2022, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 12.

⁹⁹ Doporučení skupiny GRECO přijmout kodex profesní etiky v obou komorách Parlamentu tak rovněž nebyla provedena. Čtvrté kolo hodnocení GRECO – průběžná zpráva o plnění doporučení, Česko, doporučení i, body 13–17, a příspěvek skupiny GRECO ke zprávě o právním státu 2022.

„otáčivých dveří“ zůstávají celkově nezměněna. Jak bylo uvedeno ve zprávách z minulých let, ve státní službě a pro vládní funkce existují pouze omezená pravidla uplatňovaná za určitých omezených okolností¹⁰⁰. Tato pravidla nebyla pozměněna nedávnou změnou právních předpisů o státní službě¹⁰¹, ani nebudou zahrnuta do plánovaného zákona o lobbování¹⁰². Nedostatek širších pravidel pro efekt otáčivých dveří představuje mezeru v právním rámci¹⁰³. Zákon o státní službě byl novelizován. Podle těchto revidovaných právních předpisů budou všichni vyšší úředníci¹⁰⁴ od nynějška jmenováni na svá služební místa na dobu určitou, konkrétně na 5 let¹⁰⁵. Pokud vyšší úředník zastává stejné služební místo opakovaně, musí po skončení pětiletého období znovu uspět ve výběrovém řízení. Všichni vyšší úředníci se nyní musí po pěti letech na určité pozici střídat. Tento krok vláda považuje za snížení rizika korupce¹⁰⁶. Kodex profesní etiky pro státní službu je nadále přepracováván, aniž je stanoven jasný harmonogram pro jeho přijetí¹⁰⁷.

Vláda připravuje zákon o lobbování. Přípravuje se návrh zákona o lobbování, který byl v květnu 2023 po rozsáhlých konzultacích předložen vládě k přijetí¹⁰⁸. Po přijetí vládou bude zákon procházet parlamentním postupem¹⁰⁹. Tyto právní předpisy jsou zahrnuty v českém plánu pro oživení a odolnost a byly doporučeny skupinou GRECO¹¹⁰. Zákon, který by měl vstoupit v platnost dne 1. ledna 2026, by poprvé zavedl pravidla pro lobbování, včetně rejstříku transparentnosti s povinnostmi jak pro lobbyisty, tak lobbyované. Lobbyování by byly povinni zaznamenávat legislativní stopu. Zatímco v počátečních verzích návrhu zákona se uvádělo, že Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí bude odpovědný za rejstřík transparentnosti a bude sledovat a postihovat veškerá porušení¹¹¹, podle novější verze zákona má jako odpovědný orgán působit Ministerstvo spravedlnosti¹¹².

Probíhají reformy rámce pro financování politických stran týkající se zejména úlohy Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí. Plánují se

¹⁰⁰ Zpráva o právním státu 2022, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 12.

¹⁰¹ Informace získané od Ministerstva spravedlnosti v souvislosti s návštěvou Česka.

¹⁰² Informace získané od Ministerstva spravedlnosti v souvislosti s návštěvou Česka.

¹⁰³ Příspěvek Rekonstrukce státu a Sítě k ochraně demokracie k Zprávě o právním státu 2023, s. 17, a příspěvek organizace Transparency International ke Zprávě o právním státu 2023, s. 14.

¹⁰⁴ S výjimkou vedoucích oddělení (vzhledem k tomu, že představují nejnižší manažerskou úroveň). Viz Zákon č. 234/2014 Sb. o státní službě, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁵ S výjimkou nejvyššího státního tajemníka – na 6 let.

¹⁰⁶ Příspěvek Česka ke Zprávě o právním státu 2022, s. 8.

¹⁰⁷ Přepracovaný kodex by mohl zahrnovat případové studie nebo poradní komisi pro státní zaměstnance, která by se zabývala etickými otázkami, jeho vypracování však stále probíhá. Viz Zpráva o právním státu 2022, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 12 a příspěvek Česka ke Zprávě o právním státu 2022, s. 8.

¹⁰⁸ Návrh zákona o lobbování, <https://odok.cz/portal/veklep/material/ALBSCLNJNIW48/> a návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o lobbování <https://odok.cz/portal/veklep/material/ALBSCLNK8YRH/>.

¹⁰⁹ Příspěvek Česka ke Zprávě o právním státu 2022, s. 7. Ministerstvo spravedlnosti předkládá návrh regulace lobbyování k meziresortnímu připomínkovému řízení.

¹¹⁰ Česko se ve svém plánu pro oživení a odolnost zavázalo přijmout zákon o lobbování do 31. března 2026 (milník 206). Viz příloha prováděcího rozhodnutí Rady o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Česka, s. 131. Skupina GRECO vyjádřila obavy, že při neexistenci takových právních předpisů bude transparentnost kontaktů s lobbyisty nadále nízká. Čtvrté kolo hodnocení GRECO – průběžná zpráva o plnění doporučení, doporučení i, body 7–12, a příspěvek skupiny GRECO ke Zprávě o právním státu 2022.

¹¹¹ Pokud neuloží zprávu do registru, může být uložena pokuta až do výše 100 000 Kč; lobbyistům by také mohlo být zakázáno lobbyovat na dobu až tři let nebo jim může být uložena správní pokuta. Návrh zákona o lobbování <https://odok.cz/portal/veklep/material/ALBSCLNJNIW48/> a informace získané od Ministerstva spravedlnosti v souvislosti s návštěvou Česka.

¹¹² Návrh zákona o lobbování <https://odok.cz/portal/veklep/material/ALBSCLNJNIW48/>

změny rámce pro financování politických stran a Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí plánuje pod novým vedením ambiciózní reformy¹¹³. Zejména se mění zákon týkající se politických stran tak, aby bylo vedení úřadu inkluzivnější, a zejména aby zahrnovalo více prvků kolektivního rozhodování¹¹⁴. Zdá se, že další novela předložená několika poslanci, která se zaměřuje na skutečné vlastnictví a financování ze zahraničních zdrojů, je pozastavena¹¹⁵. Úřad je transparentnějším a začal zveřejňovat všechny sankce, které v průběhu let své činnosti udělil politickým stranám a právnickým a fyzickým osobám¹¹⁶. Očekávají se další reformy úřadu a novelizace zákona o politických stranách, které jsou ale v rané fázi jednání. Soustředily by se na odstranění některých mezer ve stávajících požadavcích na prohlášení a na zavedení prahové hodnoty, aby byly z podávání některých prohlášení osvobozena menší hnutí nebo strany s omezenými prostředky¹¹⁷. Očekává se, že kromě plnění stávajících povinností se úřad na základě novelizovaného zákona o střetu zájmů stane odpovědným orgánem dohlížejícím na střety zájmů, což by vyžadovalo další změny jeho mandátu¹¹⁸.

Změny ústavy, které měly posílit Nejvyšší kontrolní úřad, nebyly projednány ani znovu předloženy a pravidla pro zadávání veřejných zakázek se aktualizují, neboť tato oblast je i nadále vystavena riziku korupce. Ačkoliv vláda vyjádřila své odhodlání v tomto ohledu¹¹⁹, nebyla po zamítnutí Senátem v roce 2022 znovu předložena ani projednána ústavní novela týkající se rozšíření mandátu Nejvyššího kontrolního úřadu na místní samosprávu a státem vlastněné společnosti. Vláda znovu zopakovala, že je odhodlána rozšířit mandát Nejvyššího kontrolního úřadu, a to alespoň na veřejnoprávní sdělovací prostředky. Uvedla však, že v průběhu roku 2023 bude nejprve pokračovat s návrhem zákona o kontrole veřejných financí a až poté začne zvažovat změny mandátu Nejvyššího kontrolního úřadu¹²⁰. Ačkoli Nejvyšší kontrolní úřad zopakoval, že si přeje, aby byly uvedené změny zahrnuty jako cíl do nové koncepce boje proti korupci, mandát Nejvyššího kontrolního úřadu v ní není uveden¹²¹. Postupy zadávání veřejných zakázek jsou považovány za oblast, která je obzvláště ohrožena korupcí, a to i ze strany donucovacích orgánů¹²². Bleskový průzkum Eurobarometr o postojích podniků ke korupci v EU ukazuje, že 28 % společností v ČR (průměr EU činí 26 %)

¹¹³ Příspěvek organizace Transparency International ke Zprávě o právním státu 2023, s. 14. Informace získané od Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí v souvislosti s návštěvou Česka.

¹¹⁴ Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, <https://odok.cz/portal/veklep/material/ALBSCGJCN2AI/>. Sněmovní tisk 312, <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=312>. Viz také příspěvek Česka ke Zprávě o právním státu 2022, s. 8–9; Zákon č. 312 Poslanecká sněmovna přijala dne 16. června 2023. Informace získané od Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí v souvislosti s návštěvou Česka.

¹¹⁵ Návrh zákona poslanců Vladimíra Balaše, Lucie Potůčkové, Lukáše Vlčka a dalších, kterým se mění zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, Sněmovní tisk 268, <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=268>.

¹¹⁶ Informace o jednotlivých sankcích jsou k dispozici na stránce úřadu <https://www.udhphs.cz/>.

¹¹⁷ Informace získané od Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí v souvislosti s návštěvou Česka.

¹¹⁸ Informace získané od Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí a Ministerstva spravedlnosti v souvislosti s návštěvou Česka.

¹¹⁹ Vláda se zavázala k této novelizaci v koaliční smlouvě z roku 2021, avšak od té doby nebyl zaznamenán žádný pokrok. Zpráva o právním státu 2021, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 10 a Zpráva o právním státu 2022, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 13.

¹²⁰ Písemný příspěvek získaný od Úřadu vlády v souvislosti s návštěvou Česka.

¹²¹ Ministerstvo spravedlnosti (2023), Vládní koncepce boje proti korupci na léta 2023 až 2026. Informace získané od Nejvyššího kontrolního úřadu v souvislosti s návštěvou Česka.

¹²² Informace získané od Národní centrály proti organizovanému zločinu a státního zastupitelství v souvislosti s návštěvou Česka.

se domnívá, že korupce jim v posledních třech letech zabránila vyhrát veřejné výběrového řízení nebo získat veřejnou zakázku¹²³. Vzhledem k tomu, že v roce 2022 byla většina zakázek zadána, aniž byla použita kvalitativní kritéria, je zde prostor ke zlepšení postupů zadávání veřejných zakázek¹²⁴. Právní předpisy o zadávání veřejných zakázek byly pozměněny, aby byl zajištěn soulad s právními předpisy EU, zjednodušeny postupy a odstraněny mezery¹²⁵.

Byly přijaty revidované právní předpisy o ochraně oznamovatelů. Právní předpis o ochraně oznamovatelů, jehož cílem je provést směrnici EU o oznamovatelích, byl přijat parlamentem a podepsán prezidentem v červnu 2023¹²⁶. Návrh zákona byl předmětem kritiky ze strany opozice a občanské společnosti za to, že oblast jeho působnosti¹²⁷ nebyla natolik ambiciózní, aby zahrnovala přestupky a anonymní oznamování¹²⁸. V návaznosti na tuto kritiku hlasoval příslušný výbor Poslanecké sněmovny pro zahrnutí oznámení o některých dalších trestných činech, na které se nevztahuje směrnice EU, a o některých přestupcích do oblasti působnosti zákona¹²⁹.

III. PLURALITA A SVOBODA SDĚLOVACÍCH PROSTŘEDKŮ

Svobodu projevu a právo na informace zaručuje Listina základních práv a svobod České republiky. Zákon o rozhlasovém a televizním vysílání zaručuje nezávislost českého regulačního orgánu pro sdělovací prostředky a zákon o České televizi a zákon o Českém rozhlasu stanoví rámec pro dohled nad českými veřejnoprávními sdělovacími prostředky a jejich nezávislost. Zákon o svobodném přístupu k informacím upravuje přístup k informacím, které jsou v držení orgánů veřejné moci¹³⁰.

Byla posílena nezávislost regulačního orgánu pro sdělovací prostředky, Rady pro rozhlasové a televizní vysílání. Změny zákona o rozhlasovém a televizním vysílání, které mimo jiné provedly směrnici o audiovizuálních mediálních službách (AVMS)¹³¹, vstoupily v platnost v září 2022¹³². Změny zrušily úlohu předsedy vlády při jmenování a odvolávání členů Rady a obě tyto pravomoci plně převzala Poslanecká sněmovna. Zároveň podle tohoto

¹²³ Bleskový průzkum Eurobarometr 524 o postoji podniků ke korupci v EU (2023). To je o 2 procentní body více než průměr EU.

¹²⁴ Evropský semestr 2023, zpráva o Česku, s. 53.

¹²⁵ Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, <https://odok.cz/portal/veklep/material/ALBSCCJG5R9R/>. Sněmovní tisk 249, <https://psp.cz/sqw/text/historie.sqw?o=9&T=249>.

¹²⁶ Příspěvek Česka ke Zprávě o právním státu 2022, s. 7. Viz také Sněmovní tisk 352/0 – návrh zákona o ochraně oznamovatelů.

¹²⁷ To se týká prvků, které jdou nad rámec směrnice EU o oznamovatelích, jako je anonymní oznamování.

¹²⁸ Informace získané od organizací Transparency International, Frank Bold a Rekonstrukce státu v souvislosti s návštěvou Česka; Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí (2022), Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí jednala o návrhu zákona o ochraně oznamovatelů; Společná tisková zpráva organizace Transparency International, Oživení a Rekonstrukce státu (2023), Vláda Petra Fialy (ODS) schválila návrh zákona o ochraně oznamovatelů, který jde naproti korupci, a příspěvek Rekonstrukce státu ke Zprávě o právním státu 2023, s. 18. V návaznosti na kritiku ze strany občanské společnosti, parlament odhlasoval zahrnutí přestupků do oblasti působnosti zákona.

¹²⁹ Informace získané od organizací Transparency International, Frank Bold a Rekonstrukce státu v souvislosti s návštěvou Česka.

¹³⁰ Česko se ve světovém indexu svobody tisku organizace Reportéři bez hranic pro rok 2023 umístilo na 14. místě (20. místo v předchozím roce).

¹³¹ Směrnice (EU) 2018/1808 ze dne 14. listopadu 2018.

¹³² Zákon č. 242/2022 Sb. Zákon o službách platforem pro sdílení videonahrávek a o změně některých souvisejících zákonů.

novelizovaného zákona může Poslanecká sněmovna odvolat pouze jednotlivé členy Rady, a nikoli celou Radu, čímž se posiluje nezávislost Rady jako orgánu. V souladu s novelizovaným zákonem je dále vyžadováno, aby Poslanecká sněmovna řádně odůvodnila každé rozhodnutí o odvolání, a je stanoveno právo každého člena Rady, jemuž by hrozilo odvolání, na odpověď a na obhajobu před Poslaneckou sněmovnou. Nástroj pro sledování plurality sdělovacích prostředků pro rok 2023 vyhodnocuje riziko v této oblasti nadále jako nízké¹³³.

Určitého pokroku bylo dosaženo při posilování nezávislosti správy veřejnoprávních sdělovacích prostředků. Ve Zprávě o právním státu 2022 bylo Česku doporučeno „posílit pravidla a mechanismy pro posílení nezávislé správy veřejnoprávních sdělovacích prostředků s přihlédnutím k evropským normám pro veřejnoprávní sdělovací prostředky.“ Senát schválil návrh zákona, kterým se mění zákon o České televizi a zákon o Českém rozhlasu, jehož cílem je přepracovat postupy jmenování a odvolávání členů dozorčí komise Rady České televize a Rady Českého rozhlasu dne 21. června 2023, který byl poté zaslán k podpisu prezidentu republiky¹³⁴. Za účelem snížení rizika koncentrace politických zájmů¹³⁵ zákon stanoví, že Senát má možnost vyjádřit se ke jmenování a odvolání členů Rady České televize a Rady Českého rozhlasu¹³⁶. Návrh zákona dále stanoví, že mohou být odvoláni pouze jednotliví členové dozorčí komise, a nikoli celá komise. Tyto změny, budou-li přijaty, považuje alespoň jedna zúčastněná strana za zlepšení, neboť pravděpodobně posílí nezávislost veřejnoprávních sdělovacích prostředků¹³⁷. Pokud jde o financování, zákon č. 348/2005 Sb. upravuje financování českých veřejnoprávních sdělovacích prostředků, které jsou kromě příjmů z reklamy do značné míry závislé na koncesionářských poplatcích, které nebyly změněny od roku 2008. Obavy ohledně udržitelnosti veřejnoprávních sdělovacích prostředků za těchto podmínek nadále vyjadřují organizace občanské společnosti zabývající se svobodou sdělovacích prostředků¹³⁸, jakož i nástroj pro sledování plurality sdělovacích prostředků, který až do přijetí výše uvedeného zákona i nadále považuje tuto oblast za vysoce rizikovou¹³⁹. Vzhledem k návrhu novely zákona se má za to, že v provádění doporučení z roku 2022 bylo dosaženo určitého pokroku, pokud jde o posílení nezávislé správy veřejnoprávních sdělovacích prostředků¹⁴⁰.

Reforma poskytla regulačnímu orgánu pro sdělovací prostředky dodatečná práva k přístupu k údajům o vlastnictví sdělovacích prostředků, která má v držení Ministerstvo spravedlnosti. Změna zákona o evidenci skutečných majitelů¹⁴¹, která vstoupila v platnost dne 1. října 2022, nyní výslovně umožňuje Radě pro rozhlasové a televizní vysílání mít přístup k údajům o vlastnictví příslušných společností a možnost je ověřovat. Nástroj pro

¹³³ Nástroj pro sledování plurality sdělovacích prostředků pro rok 2023, zpráva o Česku, s. 11.

¹³⁴ Senátní tisk č. 105, https://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/historie?cid=pssenat_historie.pHistorieTisku.list&forEach.action=detail&forEach.value=s5114.

¹³⁵ Zpráva o právním státu 2022, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 16.

¹³⁶ Senát jmenuje šest členů a Poslanecká sněmovna dvanáct členů Rady České televize, a Senát jmenuje tři členy a Poslanecká sněmovna šest členů Rady Českého rozhlasu.

¹³⁷ Příspěvek Mezinárodního tiskového institutu ke Zprávě o právním státu 2023, s. 15.

¹³⁸ Písemný příspěvek získaný od Evropského střediska pro svobodu tisku a sdělovacích prostředků.

¹³⁹ Nástroj pro sledování plurality sdělovacích prostředků pro rok 2023, zpráva o Česku, s. 17.

¹⁴⁰ Podle bleskového průzkumu Eurobarometr Evropského parlamentu: Průzkum na téma média a zpravodajství 2022, 50 % respondentů v Česku uvedlo, že důvěřují veřejnoprávním televizním a rozhlasovým stanicím, což je nad průměrem EU, který činí 49 %.

¹⁴¹ Zákon č. 37/2021 Sb.

sledování plurality sdělovacích prostředků se domnívá, že vyjasnění pojmu „skutečný majitel“ zavedeného zákonem o evidenci skutečných majitelů¹⁴² má vzhledem k neexistenci ustanovení týkajících se sdělovacích prostředků omezený rozsah působnosti, a proto i navzdory tomuto vývoji hodnotí tuto oblast nadále jako vysoce rizikovou¹⁴³. Neexistují žádná zvláštní pravidla, která by zaváděla přezkum plurality mediálního trhu¹⁴⁴, přičemž vysoká koncentrace vlastnictví i nadále charakterizuje různá pododvětví sdělovacích prostředků, a to zejména na trhu regionálního denního tisku¹⁴⁵. Důvodem ke znepokojení zůstává skutečnost, že neexistují pravidla zajišťující transparentnost při distribuci státní reklamy¹⁴⁶.

V právních předpisech upravujících přístup veřejnosti k informacím byly provedeny různé změny¹⁴⁷. Aby bylo dosaženo souladu se směrnicí (EU)2019/1024¹⁴⁸, rozšiřují tyto změny seznam subjektů, které jsou povinny poskytovat informace, na subjekty, v nichž mají rozhodující vliv stát nebo místní orgány. Změny rovněž zavádějí řadu nových výjimek z obecné povinnosti poskytovat přístup k informacím: pokud je žádost považována za nátlak na fyzickou osobu, jíž se týkají požadované informace; pokud by žádost představovala nepřiměřenou zátěž povinného subjektu; jestliže povinný subjekt požadovanou informaci nemá; jestliže mu povinnost ji mít nevyplývá ze zákona; jestliže poskytnutí informace může ohrozit rovnost účastníků soudního, rozhodčího, nebo obdobného řízení nebo významně nebo přímo ohrozit ochranu kritické infrastruktury. Nástroj pro sledování plurality sdělovacích prostředků snížil hodnocení rizika pro tuto oblast na nízké riziko v návaznosti na to, že byla zrušena zvláštní opatření přijatá během pandemie COVID-19, která vedla k omezení tohoto práva¹⁴⁹.

Přetrvává znepokojení, zejména pokud jde o hospodářské výzvy, jimž čelí nezávislé sdělovací prostředky. V rámci vývoje týkajícího se bezpečnosti novinářů byl novelizován zákon o policii – který již za normálních okolností na území České republiky stanovil policejní ochranu¹⁵⁰ – s cílem doplnit další osoby kromě úředníků vykonávajících ústavní funkce a zahraničních představitelů, které může ministr vnitra na návrh policejního prezidenta označit za osoby, které potřebují policejní ochranu¹⁵¹. Ačkoli zúčastněné strany zaznamenaly zlepšení politického klimatu, pokud jde o novináře¹⁵², nástroj pro sledování plurality sdělovacích prostředků tuto oblast nadále hodnotil jako středně rizikovou, přičemž poukázal na další

---

¹⁴² Zákon č. 245/2022 Sb.

¹⁴³ Nástroj pro sledování plurality sdělovacích prostředků pro rok 2023, zpráva o Česku, s. 13 a viz pilíř II, s. 14 výše.

¹⁴⁴ Posouzení dopadů Evropského aktu o svobodě sdělovacích prostředků – Formování digitální budoucnosti Evropy (europa.eu).

¹⁴⁵ Nástroj pro sledování plurality sdělovacích prostředků pro rok 2023, zpráva o Česku, s. 13–14.

¹⁴⁶ Zpráva o právním státu 2022, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 16, a Nástroj pro sledování plurality sdělovacích prostředků pro rok 2023, zpráva o Česku, s. 17.

¹⁴⁷ Zveřejněn byl zákon č. 241/2022 Sb. ze dne 31. srpna 2022, kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴⁸ Směrnice (EU) 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru.

¹⁴⁹ Nástroj pro sledování plurality sdělovacích prostředků pro rok 2023, zpráva o Česku, s. 10–11.

¹⁵⁰ Ustanovení § 50 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵¹ Ustanovení § 49 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵² Informace získané od Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky, Syndikátu novinářů ČR, Evropského střediska pro svobodu tisku a sdělovacích prostředků a Mezinárodního tiskového institutu v souvislosti s návštěvou Česka.

zhoršení pracovních podmínek novinářů v roce 2022 v důsledku hospodářské recese, která vedla k rozpočtovým škrtnům a propouštění, na značný počet případů jako jsou strategické žaloby proti účasti veřejnosti týkajících se významných novinářů v Česku, jakož i na nárůst počtu online útoků, včetně slovních urážek a vyhrožování, zejména zaměřených na novinářky¹⁵³. Platforma Rady Evropy na podporu ochrany žurnalistiky a bezpečnosti novinářů obdržela od zveřejnění poslední zprávy o právním státu¹⁵⁴ jeden varovný signál týkající se demonstrace, během níž několik novinářů čelilo rasistickým urážkám a obtěžování ze strany protestujících¹⁵⁵.

IV. DALŠÍ INSTITUCIONÁLNÍ OTÁZKY TÝKAJÍCÍ SE SYSTÉMU BRZD A PROTIVAH

Česko má dvoukomorový parlamentní systém vládnutí¹⁵⁶ s přímo voleným prezidentem. Návrh zákona může podat poslanec, skupina poslanců, Senát, vláda nebo zastupitelstvo vyššího územního samosprávného celku¹⁵⁷. Ústavní soud může provádět následný ústavní přezkum. Určitou roli v systému brzd a protivah hraje kromě soudnictví také úřad veřejného ochránce práv a občanská společnost.

Určitého pokroku bylo dosaženo při zřizování národní instituce pro lidská práva, neboť se připravuje novela, kterou by byl touto funkcí pověřen veřejný ochránce práv. Ve Zprávě o právním státu 2022 bylo Česku doporučeno „podniknout kroky ke zřízení národní instituce pro lidská práva s přihlédnutím k Pařížským zásadám OSN“¹⁵⁸. Dne 22. listopadu 2022 se konalo první zasedání přípravného výboru zřízeného za tímto účelem ministrem pro legislativu. Do výboru jsou zapojeni zástupci Ministerstva spravedlnosti, Ministerstva sociálních věcí, ministra pro evropské záležitosti a ministra pro legislativu, jakož i další zúčastněné strany, včetně Kanceláře veřejného ochránce práv¹⁵⁹. Účelem návrhu novely zákona o Veřejném ochránci práv¹⁶⁰ je svěřit veřejnému ochránci práv pravomoci národní instituce pro lidská práva. Rovněž by měla být vytvořena zvláštní funkce ochránce práv dětí, který by působil k ochraně a lepšímu prosazování práv dětí. Očekává se, že v průběhu roku 2023 bude návrh novely projednán, dokončen a předložen vládě k posouzení a dalšímu postupu¹⁶¹. Bylo tedy dosaženo určitého pokroku v provádění doporučení uvedeného ve Zprávě o právním státu 2022.

Počet zákonů přijatých zrychleným legislativním postupem je nadále vysoký. Z celkového počtu 84 návrhů zákonů přijatých v roce 2022 bylo 20 zákonů přijato zrychleným zákonodárným procesem a 18 v rámci v rámci zkráceného zákonodárného procesu ve stavu legislativní nouze¹⁶². To představuje mírný nárůst ve srovnání s rokem 2021¹⁶³. Hlavními důvody využívání zkrácených řízení byl příliv uprchlíků z Ukrajiny, pomoc občanům ohroženým chudobou v důsledku zvýšených cen energií nebo vysoké inflace a potřeba urychlit

¹⁵³ Nástroj pro sledování plurality sdělovacích prostředků pro rok 2023, zpráva o Česku, s. 11.

¹⁵⁴ Rada Evropy, Platforma pro podporu ochrany žurnalistiky a bezpečnosti novinářů.

¹⁵⁵ Vláda uvedla, že policie zahájila vyšetřování uvedených incidentů.

¹⁵⁶ Dolní komoru tvoří Poslanecká sněmovna, horní komoru Senát Parlamentu České republiky.

¹⁵⁷ Ústava České republiky, článek 41.

¹⁵⁸ Zpráva o právním státu 2022, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 2.

¹⁵⁹ Příspěvek Česka ke Zprávě o právním státu 2023, s. 15.

¹⁶⁰ Zákon č. 349/1999 Sb.

¹⁶¹ Příspěvek Evropské sítě institucí pro lidská práva ke Zprávě o právním státu 2023, s. 1. Informace poskytnuté Úřadem vlády v souvislosti s návštěvou Česka.

¹⁶² Příspěvek Česka ke Zprávě o právním státu 2023, s. 19.

¹⁶³ Příspěvek Česka ke Zprávě o právním státu 2023, s. 19. Zpráva o právním státu 2022, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 17.

provádění směrnic EU do českého práva¹⁶⁴. Použití nouzového legislativního postupu v jednom konkrétním případě však skupina poslanců napadla u Ústavního soudu dne 5. května 2023¹⁶⁵. Pokud jde o konzultace v průběhu legislativních procesů, zúčastněné strany vyjádřily obavy ohledně velmi krátkých lhůt stanovených vládou v procesech souvisejících s důležitými legislativními akty, což omezuje jejich možnost účinně se do tohoto procesu zapojit¹⁶⁶.

Ke dni 1. ledna 2023 mělo Česko čtyři zásadní rozsudky Evropského soudu pro lidská práva, u nichž se čekalo na provedení, což ve srovnání s předchozím rokem představuje nárůst o dva rozsudky¹⁶⁷. V té době Česko neprovedlo 18 % zásadních rozsudků vydaných v posledních deseti letech (ve srovnání s 5 % v roce 2022) a průměrná doba čekání na provedení byla 4 roky a 7 měsíců (ve srovnání se 7 lety a 8 měsíci v roce 2022)¹⁶⁸. Tato výrazná změna ve statistice je ovlivněna dvěma novými případy z roku 2022, které čekají na provedení, a případem, který čeká na provedení 14 let a týká se diskriminace romských dětí ve vzdělávání.¹⁶⁹ Ke dni 15. června 2023 dosud nebyly provedeny čtyři zásadní rozsudky¹⁷⁰.

Pokračují práce na zvyšování účasti občanské společnosti na procesech tvorby politik, zúčastněné strany však informují o případech zhoršující se transparentnosti. Jak je uvedeno ve Zprávě o právním státu 2022, zástupci občanské společnosti jsou pravidelně konzultováni v rozhodovacím procesu, neexistuje však žádný formální rámec k zajištění systematického a transparentního přístupu k účasti občanské společnosti¹⁷¹. Ze studie¹⁷² zadaná sekretariátem Rady vlády pro nestátní neziskové organizace a zveřejněná v září 2022

¹⁶⁴ Příspěvek Česka ke Zprávě o právním státu 2023, s. 19–20.

¹⁶⁵ Zákon č. 71/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. „ANO se kvůli změně valorizace důchodů obrátilo na Ústavní soud. Dřív to ale stihli senátoři“, k dispozici na <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3583923-ano-se-kvuli-zmene-valorizace-duchodu-obratilo-na-ustavni-soud>. Skupina senátorů sice podala ústavní stížnost k Ústavnímu soudu před skupinou poslanců, avšak o několik dní později svou stížnost stáhla. Dostupné na: Senátoři, kteří se kvůli snížení valorizace obrátili na ÚS, vzali návrh zpět. Zůstává ten od ANO — ČT24 — Česká televize (ceskatelevize.cz).

¹⁶⁶ Informace získané od veřejného ochránce práv a organizace občanské společnosti v souvislosti s návštěvou Česka. Příspěvek Evropské sítě institucí pro lidská práva s. 186–187. Viz také Výroční zpráva o občanském prostoru za rok 2022, Česká republika, s. 15.

¹⁶⁷ Na přijetí nezbytných opatření k výkonu rozsudku Evropského soudu pro lidská práva dohlíží Výbor ministrů Rady Evropy. Výbor slučuje případy proti státu, který vyžaduje podobná opatření pro výkon rozhodnutí, zejména obecná opatření, a přezkoumává je společně. První případ ve skupině je označen za hlavní případ, pokud jde o dohled nad obecnými opatřeními, a opakující se případy ve skupině mohou být uzavřeny, pokud se dospěje k závěru, že byla přijata veškerá možná individuální opatření potřebná k zajištění nápravy pro žalobce.

¹⁶⁸ Všechny údaje vypočítala European Implementation Network (evropská síť pro sledování provádění rozsudků Evropského soudu pro lidská práva) a vycházejí z počtu případů, které jsou považovány za nevyřízené ke dni uzávěrky ročního období, tj. ke dni 1. ledna 2023. Viz příspěvek sítě European Implementation Network ke Zprávě o právním státu 2023, s. 2.

¹⁶⁹ Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 24. března 2022, Pálka a ostatní v. Česká republika, 30262/13, na provedení se čeká od března 2022; rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 3. února 2022, Komissarov v. Česká republika, 20611/17, na provedení se čeká od února 2022; rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 13. listopadu 2007, D. H. a ostatní v. Česká republika, 57325/00, na provedení se čeká od roku 2007.

¹⁷⁰ Údaje podle on-line databáze Rady Evropy (HUDOC-EXEC).

¹⁷¹ Zpráva o právním státu 2022, kapitola o stavu právního státu v Česku, s. 19–20. Viz také Výroční zpráva o občanském prostoru za rok 2022, Česká republika, s. 12–15, a příspěvek Rekonstrukce státu – Síť k ochraně demokracie, s. 28. Informace získané v souvislosti s návštěvou Česka od organizací NeoN/Glopolis, Rekonstrukce státu a Transparency International.

¹⁷² Analýza spolupráce státní správy se střešními organizacemi a sítěmi nestátních neziskových organizací, https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/Vyzkumna_zprava_NNO_strechy_FIN.pdf.

vyplývalo, že ačkoli státní správa projevuje zájem o spolupráci s organizacemi občanské společnosti, existují překážky bránící jejich plnému zapojení, včetně nedostatečných kapacit na obou stranách, nedostatečného přístupu organizací občanské společnosti k informacím nebo nedostatečné informovanosti státní správy o možných partnerech a způsobech, jak je zapojit¹⁷³. Očekává se, že tyto aspekty se budou řešit mimo jiné metodikou pro účast nevládních organizací v pracovních a poradních orgánech ústředních orgánů a pro vytváření jejich politických dokumentů, kterou dne 22. června 2022 schválila Rada vlády pro nestátní neziskové organizace a která je nyní testována na několika ministerstvech¹⁷⁴. Zúčastněné strany rovněž informují o případech zhoršující se transparentnosti a podmínek účasti, zejména pokud jde o legislativní iniciativy v oblasti boje proti korupci¹⁷⁵. Byly rovněž vyjádřeny obavy z nedostatečné ochoty vládní koalice přijímat zpětnou vazbu, aby byl zachován konsensus, kterého koaliční strany ohledně návrhů zákonů dosáhly¹⁷⁶.

Organizace a obránci práv v oblasti rovnosti žen a mužů a rovného zacházení se i nadále potýkají s náročným prostředím, přičemž v současné době probíhá přezkum finančního rámce pro organizace občanské společnosti. Prostor občanské společnosti v Česku je i nadále považován za „otevřený“¹⁷⁷. Občanská společnost významně přispěla během války na Ukrajině, zejména poskytla pomoc uprchlíkům, což ve svých prohlášeních kladně ocenili premiér a členové vlády¹⁷⁸. Zúčastněné strany zároveň poukazují na šíření negativních komentářů týkajících se nevládních organizací, které postihují zejména ty organizace a obránce, kteří usilují o zlepšení života LGBTIQ osob, a které zahrnují urážky, slovní násilí, nenávistné projevy nebo šíření dezinformací, a to i ze strany politiků¹⁷⁹. Tyto organizace, jakož i organizace prosazující rovnost žen a mužů, rovněž informují o omezeném přístupu ke státnímu financování¹⁸⁰. Rámec financování organizací občanské společnosti je předmětem přezkumu nové skupiny odborníků pod záštitou Rady vlády pro nestátní neziskové organizace s cílem vyhodnotit stávající systém financování a zahájit systémovou změnu, která povede

---

¹⁷³ Příspěvek Česka ke Zprávě o právním státu 2023, s. 27, informace získané v souvislosti s návštěvou Česka od Úřadu vlády – Rady vlády pro nevládní neziskové organizace a Analýza spolupráce státní správy se středními organizacemi a sítěmi nestátních neziskových organizací, https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/Vyzkumna_zprava_NNO_strechy_FIN.pdf, s. 12–14.

¹⁷⁴ Příspěvek Česka ke Zprávě o právním státu 2023, s. 27. Informace získané v souvislosti s návštěvou Česka od Úřadu vlády – Rady vlády pro nevládní neziskové organizace. Sekretariát Rady vlády pro nestátní neziskové organizace rovněž zohlední všechna doporučení uvedená v analýze při provádění dalších opatření Strategie spolupráce veřejné správy s nestátními neziskovými organizacemi na léta 2021 až 2030.

¹⁷⁵ Příspěvek Rekonstrukce státu a Sítě k ochraně demokracie ke Zprávě o právním státu 2023, s. 28. Informace získané od organizací Transparency International CZ a Rekonstrukce státu v souvislosti s návštěvou Česka.

¹⁷⁶ Příspěvek Rekonstrukce státu a Sítě k ochraně demokracie ke Zprávě o právním státu 2023, s. 28. Informace získané v souvislosti s návštěvou Česka od organizací Glopolis, NeoN, Transparency International CZ a Rekonstrukce státu.

¹⁷⁷ Hodnocení udělené organizací CIVICUS, Česká republika. Hodnocení využívá pětistupňovou škálu definovanou jako: otevřený, úzký, omezený, potlačovaný a uzavřený.

¹⁷⁸ Příspěvek Česka ke Zprávě o právním státu 2023, s. 25. Příspěvek NeoN/Glopolis ke Zprávě o právním státu 2023, s. 27.

¹⁷⁹ Výroční zpráva o občanském prostoru za rok 2022, Česká republika, s. 9. Písemné informace získané od Glopolis – NeoN v souvislosti s návštěvou Česka.

¹⁸⁰ Celková výše státních dotací pro organizace občanské společnosti v letech 2023–2025 činí 7,417 milionu (276,6 milionu EUR) je zahrnuta do rozpočtu v 18 tematických oblastech (schválených vládou). Oblast rovných příležitostí pro ženy a muže patří mezi nejmenší (0,09 % z celkové přidělené částky) spolu s bojem proti korupci (0,065 % z celkové přidělené částky). Příspěvek Česka ke Zprávě o právním státu 2023, s. 26. Příspěvek Unie pro občanské svobody v Evropě ke Zprávě o právním státu 2023, Česká republika, s. 14. Písemné informace získané od Glopolis – NeoN v souvislosti s návštěvou Česka.

k účinnějšímu a jednoduššímu financování obecně prospěšných služeb a činností poskytovaných organizacemi občanské společnosti¹⁸¹.

---

¹⁸¹ Příspěvek Česka ke Zprávě o právním státu 2023, s. 26. Zúčastněné strany i nadále informují o problémech s financováním organizací občanské společnosti, které byly uvedeny již ve Zprávě o právním státu 2022, s. 20. Výroční zpráva o občanském prostoru za rok 2022, Česká republika, s. 4, příspěvek Rekonstrukce státu a Síť k ochraně demokracie ke Zprávě o právním státu 2023, s. 27 a Unie pro občanské svobody v Evropě ke Zprávě o právním státu 2023 s. 13–14.

Příloha I: Seznam zdrojů v abecedním pořadí*

* Seznam příspěvků získaných v rámci konzultace ke Zprávě o právním státu 2023 je k dispozici na adrese: https://commission.europa.eu/publications/2023-rule-law-report-targeted-stakeholder-consultation_en.

Advokátní deník (2022), Předsedové soudů varovali před kolapsem justice, který je postupný ale neodvratný, <https://advokatnidenik.cz/2022/10/20/predsedove-soudu-varovali-pred-kolapsem-justice-ktery-je-postupny-ale-neodvratny/>.

Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí (2022), Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí jednala o návrhu zákona o ochraně oznamovatelů, <https://korupce.cz/rada-vlady-pro-koordinaci-boje-s-korupci-jednala-o-navrhu-zakona-o-ochrane-oznamovatelu/>.

Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí (2023), Záznamy z jednání, <https://korupce.cz/rada-vlady/zaznamy-z-jednani/?a=rada-vlady>.

[Asociace českých novinářů \(2023\)](#), příspěvek Asociace českých novinářů ke Zprávě o právním státu 2023.

Centrum pro pluralitu a svobodu sdělovacích prostředků (2023), *Sledování plurality sdělovacích prostředků v digitální éře v roce 2022: Zpráva o Česku*. Exekutorská komora ČR (2023), Statistiky o exekucích, <https://statistiky.ekcr.info/statistiky>.

Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR (2021), návrh zákona předložený skupinou poslanců Parlamentu, kterým se mění zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů. Sněmovní tisk 110, <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=110>.

Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR (2022), návrh poslanců Vladimíra Balaše, Lucie Potůčkové, Lukáše Vlčka a dalších, kterým se mění zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích (Novela zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích), Sněmovní tisk 268, <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=268>.

Unie pro občanské svobody v Evropě (2023), *příspěvek Unie pro občanské svobody v Evropě ke Zprávě o právním státu 2023*.

[Rada advokátních komor a sdružení právníků v Evropě \(CCBE\) \(2023\)](#), *příspěvek CCBE ke Zprávě o právním státu 2023*.

Rada Evropy: Výbor ministrů (2010), doporučení CM/Rec(2010)12 Výboru ministrů členským státům o soudcích: nezávislost, účinnost a odpovědnost.

Rada Evropy: Benátská komise (2010), Report on the Independence of the Judicial System Part II: The Prosecution Service (Zpráva o nezávislosti soudního systému, část II: Státní zastupitelství), CDL-AD(2010)004.

Rada Evropy: Benátská komise (2016), Seznam kritérií právního státu (CDL-AD(2016)007).

Rada Evropy: Poradní rada evropských státních zástupců Výboru ministrů (2014), Stanovisko č. 9: Evropské normy a zásady týkající se státních zástupců, Rada Evropské unie (2021), Prováděcího rozhodnutí Rady o schválení posouzení plánu Česka pro oživení a odolnost, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52021PC0431>.

Rada Evropy: Platforma na podporu ochrany žurnalistiky a bezpečnosti novinářů. Vláda ČR (2022), Stanovisko k doporučením zprávy EK o právním státu 2022.

Vláda ČR (2023), příspěvek Česka ke zprávě o právním státu 2023.

Vláda ČR (2023), písemný příspěvek vlády ke Zprávě o právním státu 2023 poskytnutý v souvislosti s návštěvou Česka.

Státní zastupitelství (2023), písemný příspěvek státního zastupitelství ke Zprávě o právním státu 2023 získaný v souvislosti s návštěvou Česka.

Nejvyšší kontrolní úřad ČR (2022), Kontrolní závěr z kontrolní akce 21/28. Elektronizace v resortu Ministerstva spravedlnosti, <https://www.nku.cz/assets/kon-zavery/k21028.docx>.

Nejvyšší kontrolní úřad ČR (2022), Kontrolní závěr z kontrolní akce 21/38, Peněžní prostředky státu vynakládané na odškodňování, <https://www.nku.cz/assets/kon-zavery/k21038.docx>.

Nejvyšší správní soud ČR, rozsudek ze dne 12. října 2022, č. 6 As 68/2022.

Soudcovská unie (2023), tiskové prohlášení, <https://www.soudci.cz/zpravy-a-stanoviska/pohledy-a-nazory/4306-tiskove-prohlaseni-su-cr.html>.

Unie státních zástupců ČR (2022), Unie státních zástupců podporuje snahy o navýšení platů zaměstnanců administrativy, <https://www.uniesz.cz/unie-statnich-zastupcu-podporuje-snahy-o-navyzeni-platu-zamestnancu-administrativy/>.

Unie státních zástupců ČR (2022), Informace k platům administrativních pracovníků ve státním zastupitelství, <https://www.uniesz.cz/informace-k-platum-administrativnich-pracovniku-ve-statnim-zastupitelstvi/>.

Unie státních zástupců ČR (2023), příspěvek na Facebooku o ministru Blažkovi, https://www.facebook.com/Unie-st%C3%A1tn%C3%ADch-z%C3%A1stupc%C5%AF-296780427412497/?ref=hf&hc_ref=ARTpl5qHi6tlqRzBa-PIPhw2lpusNI8iP82Ryj1Ghq9AWxRETpgUWZ-IJRAAdHp8eGaA

Unie státních zástupců ČR (2023), tweet o ministru Blažkovi, <https://twitter.com/UnieSZ/status/1624336358897512451?ext=HHwWhsCzvf7T5ootAAAA>

Česká televize (2023): ANO se kvůli změně valorizace důchodů obrátilo na Ústavní soud. Dřív to ale stihli senátoři, [https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3583923-ano-se-kvuli-zmene-valorizace-duchodu-obratilo-na-ustavni-soud-toi-—-CT24-—-Česká-televize-\(ceskatelevize.cz\)](https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3583923-ano-se-kvuli-zmene-valorizace-duchodu-obratilo-na-ustavni-soud-toi-—-CT24-—-Česká-televize-(ceskatelevize.cz)).

Deník (2023), Blažek žádá už čtvrtou informaci o bytové kauze. Rozhodně mi to nepříjde šťastné, říká nejvyšší žalobce, <https://denikn.cz/1091878/blazek-zada-uz-ctvrtou-informaci-o-bytove-kauze-rozhodne-mi-to-neprijde-stastne-rika-nejvyssi-zalobce/?ref=tit>. Generální ředitelství pro komunikaci (2019), bleskový průzkum Eurobarometr 482: Postoje podniků ke korupci v EU.

Generální ředitelství pro komunikaci (2020), zvláštní průzkum Eurobarometr 502: Korupce.

Generální ředitelství pro komunikaci (2022), bleskový průzkum Eurobarometr 507: Postoje podniků ke korupci v EU.

Generální ředitelství pro komunikaci (2022), zvláštní průzkum Eurobarometr 523: Korupce.

Nadační fond nezávislé žurnalistiky (2023), příspěvek Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky ke Zprávě o právním státu 2023. Úřad evropského veřejného žalobce (2023), příspěvek Úřadu evropského veřejného žalobce ke Zprávě o právním státu pro rok 2023.

Evropské středisko pro svobodu tisku a sdělovacích prostředků (ECPMF) (2023), Příspěvek ECPMF ke Zprávě o právním státu 2023.

Evropské občanské fórum (2023), Annual Civic Space Report 2022, Czech Republic (Výroční zpráva o občanském prostoru za rok 2022, Česká republika).

Evropská komise (2020), Zpráva o právním státu 2020, kapitola o stavu právního státu v Česku.

Evropská komise (2021), Zpráva o právním státu 2021, kapitola o stavu právního státu v Česku.

Evropská komise (2021), příloha návrhu prováděcího rozhodnutí Rady o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Česka, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=COM:2021:431:FIN>

Evropská komise (2022), European Media Freedom Act Impact Assessment (Posouzení dopadů Evropského aktu o svobodě sdělovacích prostředků), <https://digital-strategy.ec.europa.eu/cs/library/european-media-freedom-act-impact-assessment>.

Evropská komise (2022), Zpráva o právním státu 2022, kapitola o stavu právního státu v Česku.

Evropská komise (2023), Srovnávací přehled EU o soudnictví

Evropský soud pro lidská práva (2022), rozsudek ze dne 24. března 2022, Pálka a ostatní v Česká republika, 30262/13.

Evropský soud pro lidská práva (2022), rozsudek ze dne 3. února 2022, Komissarov v. Česká republika, 20611/17.

Evropský soud pro lidská práva (2007), rozsudek ze dne 13. listopadu 2007, D. H. a ostatní v. Česká republika, 57325/00.

European Implementation Network (2023), příspěvek sítě European Implementation Network ke Zprávě o právním státu 2023.

European Network of National Human Rights Institution (ENNHRI) (2023), příspěvek European Network of National Human Rights Institution ke Zprávě o právním státu 2023.

Evropský parlament (2022), bleskový průzkum Eurobarometr, Průzkum na téma média a zpravodajství, <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2832>.

GRECO (2016), čtvrté kolo hodnocení – Evaluation Report on Czechia on preventing corruption in respect of members of parliament, judges and prosecutors (Hodnoticí zpráva Česka týkající se prevence korupce ve vztahu ke členům Parlamentu, soudcům a státním zástupcům).

Mezinárodní tiskový institut (2023), příspěvek Mezinárodního tiskového institutu ke Zprávě o právním státu 2023.

iRozhlas (2022): Stráž: Nejvyšší státní zástupce by měl mít praxi ze státního zastupitelství, nikoliv z byznysu, https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/striz-statni-zastupce-novela_2211091039_cen.

Společná tisková zpráva TI, Oživení a Rekonstrukce státu (2023), Vláda Petra Fialy (ODS) schválila návrh zákona o ochraně oznamovatelů, který jde naproti korupci, <https://www.rekonstrukcestatu.cz/download/zW5mDA/spolecna-tiskova-zprava-zakon-o-ochrane-oznamovatelu.pdf>.

Ministerstvo vnitra (2022), Novela zákona č. 424/1991 Sb. o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, https://odok.cz/portal/veklep/material/ALBSCGJCN2AI/Chamber_of_Deputies_Parliament_Bill_312, <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=312>.

Ministerstvo spravedlnosti (2022), Návrh zákona o lobbování, <https://odok.cz/portal/veklep/material/ALBSCLNJNIW48/>.

Ministerstvo spravedlnosti (2022), Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o lobbování, <https://odok.cz/portal/veklep/material/ALBSCLNK8YRH/>.

Ministerstvo spravedlnosti (2022), prohlášení u příležitosti Mezinárodního dne boje proti korupci, <https://korupce.cz/mezinarodni-den-boje-proti-korupci-3/>

Ministerstvo spravedlnosti (2022), Ministerstvo spravedlnosti předkládá do meziresortního připomínkového řízení návrh regulace lobbování, <https://korupce.cz/ministerstvo-spravedlnosti-predklada-do-meziresortniho-pripominkoveho-rizeni-navrh-regulace-lobbovani/>.

Ministerstvo spravedlnosti (2023), *Databáze soudních rozhodnutí*, <https://rozhodnuti.justice.cz/soudnirozhodnuti/>.

Ministerstvo spravedlnosti (2023), Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 516/2021 Sb., o odborné justiční zkoušce, výběru a odborné přípravě justičních kandidátů, výběru uchazečů na funkci soudce,

výběru předsedů soudů a o změně vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, ve znění pozdějších předpisů.

Ministerstvo spravedlnosti (2023), Návrh novely zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, <https://odok.cz/portal/veklep/material/ALBSCKJAZ4GG/>.

Ministerstvo spravedlnosti (2023), Vládní koncepce boje proti korupci na léta 2023 až 2026.

Ministerstvo spravedlnosti (2023), Vláda schválila koncepci boje proti korupci do roku 2026, <https://justice.cz/web/msp/tiskove-zpravy?clanek=vlada-schvalila-koncepci-boje-proti-korupci-do-roku-2026&clanek=vlada-schvalila-koncepci-boje-proti-korupci-do-roku-2026&clanek=vlada-schvalila-koncepci-boje-proti-korupci-do-roku-2026&clanek=vlada-schvalila-koncepci-boje-proti-korupci-do-roku-2026>

Ministerstvo spravedlnosti (2023), Zhodnocení plnění opatření uvedených v Akčním plánu boje proti korupci na roky 2021 a 2022, <https://korupce.cz/wp-content/uploads/2023/04/Zhodnoceni-plneni-opatreni-vedenych-v-Akcni-planu-boje-proti-korupci-na-roky-2021-a-2022.pdf>

Ministerstvo spravedlnosti (2023), písemný příspěvek Ministerstva spravedlnosti ke Zprávě o právním státu 2023 získaný v souvislosti s návštěvou Česka.

Ministerstvo pro místní rozvoj (2022), Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, <https://odok.cz/portal/veklep/material/ALBSCCJG5R9R/>.

NeoN/Glopolis (2023), příspěvek organizace NeoN/Glopolis ke Zprávě o právním státu 2023.

Sít' k ochraně demokracie (2023), Stanovisko expertů a expertek Sítě k ochraně demokracie: Ministr Blažek závažně podkopává demokratický právní stát a nezávislou justici: <https://www.ochranademokracie.cz/aktuality/stanovisko-expertu-a-expertek-site-k-ochrane-demokracie-ministr-blazek-zavazne-podkopava-demokraticky-pravni-stat-a-nezavislou-justici>.

Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí (2023), Sankce, <https://www.udhphs.cz/>

OLAF (2022), výroční zpráva úřadu OLAF za rok 2022 https://anti-fraud.ec.europa.eu/document/download/8d92a187-fae8-449f-8600-e84af9b2dabf_en?filename=olaf-report-2021_en.pdf.

Pospíšilová, Petra a Navrátil, Jiří, (2022), Analýza spolupráce státní správy se střešními organizacemi a sítěmi nestátních neziskových organizací, https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/Vyzkumna_zprava_NNO_strechy_FIN.pdf.

Veřejný ochránce práv ČR (2023). Příspěvek Veřejného ochránce práv České republiky ke Zprávě o právním státu 2023.

Rekonstrukce státu (2022), Poučení z případu Dozimetr: Jak zabránit ovládnutí městských firem korupčníky ?, <https://www.rekonstrukcestatu.cz/archiv-novinek/pouceni-z-kauzy-dozimetr-jak-zabranit-ovladnuti-mestskych-firem-korupcniky-72bb565a-c43d-48f8-a2d8-ef960dfea477>.

Rekonstrukce státu (2023), Analýza: *Pavel Blažek vysílá ústavně nežádoucí mocenské signály dovnitř justice* , <https://www.rekonstrukcestatu.cz/archiv-novinek?p=40>.

Rekonstrukce státu (2023), *Ministr spravedlnosti Blažek chystá vyšší závislost státního zastupitelství na vládě*, <https://www.rekonstrukcestatu.cz/archiv-novinek/ministr-spravedlnosti-blazek-chysta-vyssi-zavislost-statniho-zastupitelstvi-na-vlade>. Rekonstrukce státu a Sít' k ochraně demokracie (2023), *příspěvek Rekonstrukce státu a Sítě k ochraně demokracie ke Zprávě o právním státu 2023*.

Reportéři bez hranic (2023), světový index svobody tisku 2023.

Senát Parlamentu České republiky (2022), usnesení Výboru pro záležitosti Evropské unie č. K 198/13/02 ke Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému

hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ke Zprávě o právním státu 2022 <https://www.senat.cz/doc2html/290581033/index.htm>

Seznam Zprávy (2023), *Blažek si řekl o jména soudců z kauzy Byty. To jsem nezažil, říká jejich šéf*, <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzy-blazek-si-rekl-o-jmena-soudcu-z-kauzy-byty-to-jsem-nezazil-rika-jejich-sef-226928>

Transparency International (2022), *Fialova vláda vzdala snahy o řešení Babišova střetu zájmů a související novely zákona*, <https://www.transparency.cz/fialova-vlada-vzdala-snahy-o-reseni-babisova-stretu-zajmu-a-souvisejici-novely-zakona/>.

Transparency International (2022), *Ministr Blažek rezignuje na zákonnou úpravu nezávislého státního zastupitelství*, <https://www.transparency.cz/ministr-blazek-rezignuje-na-zakonnou-upravu-nezavisleho-statniho-zastupitelstvi/>

Transparency International (2022), *Kabinet Petra Fialy selhává v omezování korupce. ODS je hlavním blokátorem změn*, <https://www.transparency.cz/kabinet-petra-fialy-selhava-v-omezovani-korupce-ods-je-hlavnim-blokátorem-zmen/>

Transparency International (2022), *Index vnímání korupce 2022*.

Transparency International (2023), *Transparency se obrací na premiéra Petra Fialu, aby odvolal ministra spravedlnosti Pavla Blažka*, <https://www.transparency.cz/transparency-se-obraci-na-premiera-petra-fialu-aby-odvolal-ministra-spravedlnosti-pavla-blazka/>

Transparency International (2023), *příspěvek organizace Transparency International ke zprávě o právním státu 2023*.

Příloha II: Návštěva Česka

Útvary Komise uspořádaly v březnu 2023 virtuální jednání s těmito účastníky:

- Správa Parlamentu
- Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí
- Syndikát novinářů
- Česká advokátní komora
- Český národní výbor Mezinárodního tiskového institutu
- Rada pro rozhlasové a televizní vysílání
- Nadační fond nezávislé žurnalistiky
- European Centre for Press and Media Freedom (Evropské středisko pro svobodu tisku a sdělovacích prostředků)
- Finanční analytický úřad
- Frank Bold – Rekonstrukce státu
- Liga lidských práv
- Ministerstvo kultury
- Ministerstvo vnitra
- Ministerstvo spravedlnosti
- Národní centrála proti organizovanému zločinu
- NeoN/Glopolis
- Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí
- Veřejný ochránce práv
- Nejvyšší státní zastupitelství
- Nejvyšší správní soud
- Nejvyšší kontrolní úřad
- Nejvyšší soud
- Transparency International Česká republika
- Soudcovská unie
- Unie státních zástupců

* Komise se na řadě horizontálních jednání setkala rovněž s těmito organizacemi:

- ALDA (Evropské sdružení pro místní demokracii)
- Amnesty International
- Civil Liberties Union for Europe (Unie pro občanské svobody v Evropě)
- Civil Society Europe (Občanská společnost Evropa)
- Culture Action Europe
- European Centre for Press and Media Freedom (Evropské středisko pro svobodu tisku a sdělovacích prostředků)
- European Civic Forum (Evropské občanské fórum)
- European Federation of Journalists (Evropská federace novinářů)
- European Partnership for Democracy (Evropské partnerství pro demokracii)
- Evropské fórum mládeže
- Free Press Unlimited

- Front Line Defenders
- Evropská pobočka Mezinárodní asociace leseb a gayů (ILGA-Europe)
- International Commission of Jurists (Mezinárodní výbor právníků)
- International Federation for Human Rights (Mezinárodní federace pro lidská práva, FIDH)
- Evropská síť Mezinárodní federace pro plánované rodičovství
- International Press Institute (Mezinárodní tiskový institut)
- JEF Europe
- Osservatorio Balcani e Caucaso Transeuropa
- Philea
- Reportéři bez hranic
- SOLIDAR
- Transparency International EU